

Počet

žiakov
na školách
str. 3

Vyhodnotenie

letnej turistickej
sezóny
str. 4

Štiavnická

vínna
špacírka
str. 11

Primátorka mesta na kongrese

v Córdobe

V dňoch 23. – 27. 9. 2024 sa v španielskej Córdobe uskutočnil 17. kongres Organizácie miest svetového dedičstva, ktorej je Banská Štiavnica členom od roku 1995.

Kongresu sa za mesto zúčastnili Nadežda Babiaková, primátorka mesta a Henrieta Godová, poverená zastupovaním prednostky MsÚ. Centrálnou témou kongresu bola Obývatelnosť historických centier ako základ k Novému urbánnemu projektu (2022 – 2026), zameraná na štyri strategické osi:

Primátorka mesta s generálnym tajomníkom OMSD Mikhaëlom de Thyse FOTO HENRIETA GODOVÁ

13.str.

Pozvánka

V zmysle zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov, §-u 12 odst. 1 a §-u 13 ods. 4 a) zvolávam zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavnici na deň **23. október 2024 (streda) o 12.00 h.** Zasadnutie sa uskutoční v zasadačej miestnosti historickej radnice, prízemie č. dv. 4. Priestor pre občanov 2 hod. od začatia MsZ.

Srdečne Vás pozývam!

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

Primátorka mesta na Technickej univerzite v Košiciach

V piatok 4. 10. 2024 sa primátorka mesta Nadežda Babiaková zúčastnila slávnostného udelenia titulu Doctor honoris causa univ. prof. Petrovi Moserovi.

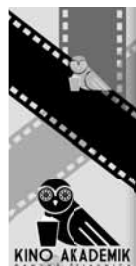
Titul udelila Technická univerzita, Fakulta BERG v Košiciach rektori Montanuniversität in Leobene za dlhoročnú spoluprácu oboch univerzít v oblasti nerastných surovín a vedecko-výskumnej činnosti v tomto obore. Primátorka mesta vystúpila

s príhovorom a zároveň odovzdala prof. Moserovi grafický list zobrazujúci jednu z budov bývalej Baníckej akadémie. Obidve vysoké školy sú signatármi Deklarácie pokračovateľov duchovného dedičstva slávnej Baníckej akadémie v Banskej Štiavnici, ktorú považujú za svoju alma mater. Obe vysoké školy udržiavajú akademické tradície, ktoré vznikli v Banskej Štiavnici a zachovávajú tak duchovné dedičstvo prvej technickej školy v Európe.

MsÚ Primátorka mesta s prof. Moserom FOTO HENRIETA GODOVÁ

INZERCIA

Nedeľa 13.10. o 16:00 h

Medvedík panda v Afrike

Animovaný, dobrodružný, 89 min., P, vstupné: 6€.

STAVMAT BŠ

STAVEBNINY

STAVMAT Banská Štiavnica, s.r.o.

Predajňa stavebnín
Horná Huta 42
tel.: 0918 624 835

Otváracie hodiny
po - pia: 7:00 - 15:30 hod.
so: 7:30 - 11:30 hod.

KAŽDÝ DEŇ ZĽAVA 10%

z programu
primátorky**30.9.**

Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

Pracovné rokovanie so zástupcami ÚRSO a riešenie výstavby miestnej komunikácie Ul. Údolná.

1.10.

Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

Príprava materiálov pre mestské zastupiteľstvo a príprava rozpočtu mesta pre r. 2025, 2026, 2027.

Posledná rozlúčka s PhDr. Bohumirom Bachratým, CSc.

2.10.

Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

Pracovné rokovanie s predsedom Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR JUDr. Milanom Valášikom, generálnym tajomníkom služobného úradu Ing. Miroslavom Štefánikom, MBA a generálnym riaditeľom sekcie výstavby a vyvlastňovania Ing. Romanom Skorkom vo veci financovania prenesených kompetencií stavebného úradu.

3.10.

Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

VIO TV.

Riešenie úprav Komunitného centra a návrh prác súvisiacich s obnovou Kalvárie Horná Rovň a Kostolíka sv. Alžbety.

4.10.

Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

Účast na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady TU Košice a Vedeckej rady fakulty baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií za účasti zahraničných inštitúcií.

Štiavničania, Štiavnica, média a súvzťažnosti

23.-27.9. v Rádiu Regina vždy o 8.40 h a v repríze o 13.50 h bol hosťom tohto média Štiavničan Branislav Peták, ktorý hovoril o svojej famóznejšej zbierke minerálov a baníckych lúčok.

26.9. v Rádiu Regina od 19.05 do 20.00 h hovoril PhDr. Jozef Labuda, CSc., niekdajší riaditeľ Slovenského banského múzea o svetoznámej histórii Banskej Štiavnice.

27.9. v Rádiu Lumen o 17.30 h a v repríze o 23.30 h bola informácia o tom, že Jaroslav Haščák, ako bol zbavený obvinenia v kauze Gorila, opäť nastúpi do vrcholových orgánov finančnej skupiny Penta. J. Haščák je absolventom banskoštiavnického gymnázia pre prípravu študentov na štúdium v zahraničí.

28.9. v Rádiu Devín od 18.15 h bola relácia o archeologickej, historickej a prírodovednej hodnote Sitna, hlavne so zameraním na jeho odraz v slovesnej ľudovej tvorivosti.

30.9. v Rádiu Slovensko o 20.40 h mimoriadne erudovane o histórii lesníckeho školstva v Banskej Štiavnici hovoril Ing. Miroslav Ďurovič, riaditeľ Strednej odbornej školy lesníckej v Banskej Štiavnici. V prvom rade to boli tradície lesníckeho vzdelávania na svetoznámej Baníc-

kej akadémii v Banskej Štiavnici, avšak najväčšiu pozornosť venoval jedinečným výsledkom školy, ktorej je riaditeľom a ktorá je naozajstnou pýchou stredného lesníckeho školstva na Slovensku.

1.10. v Rádiu Devín medzi 20.30 do 21.00 h bola zvláštna pozornosť venovaná rómskej komunite v Banskej Štiavnici.

3.10. v Rádiu Regina o 6.30 h bola pozvánka na otvorenie výstavy v žilinskej Sinagóge pod názvom Slovenské banské mauzóleum. Ide o recesistické pomenovanie zbierok, ktoré dokonca minulého roka boli v Galérii Jozefa Kollára.

4.10. v Rádiu Slovensko a v Rádiu Regina o 7.00 h odznelo, že 3.10. v NR SR prelomili poslanci NR SR veto ohľadne zákona o vodách. Bohužiaľ ani na tomto rokovaní sa do tohto zákona nedostalo sídlo Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p., v B. Štiavnici.

4.10. v Rádiu Devín medzi 8.00 a 9.00 h bola reportáž o pripravovanom multižánrovom festivale v dňoch 11.-12.10. v B. Štiavnici a B. Belej venovaný pamiatke všestranného umelca Milana Adamčiaka.

Ján Novák

Zaplávať si môžete v škole Guliver!

Vážení obyvatelia a návštevníci nášho mesta.

Mesto Banská Štiavnica muselo pristúpiť z dôvodu neúmerne zvýšených nákladov na prevádzku mestských kúpeľov - plavárne k ich dočasnému zatvoreniu. To však neznamená, že v súčasnosti nie je možnosť nikde si v Štiavnici zaplávať. Mesto v spolupráci so spoločnosťou Tidly Slovakia, a. s., uzatvorilo zmluvu o spolupráci, na základe ktorej je možné **do 31.12.2024** využívať bazén v Súkromnej základnej škole Guliver.

Bazén je pre verejnosť prístupný, pričom otváracie hodiny sú: streda a piatok **od 18.00 - 20.00 h**, sobota **od 17.00 - 19.00 h** a nedeľa **od 15.00 - 17.00 h**.

Počas užívania bazéna je zabezpe-

čený plavčík a to aj 15 min. pred otvorením bazéna a 15 minút po zatvorení bazéna. Vstupné návštevníka bazéna predstavuje sumu 5 € na 2 hod. (za každý vstup). Vchod na bazén pre verejnosť je smerom k žel. stanici odzadu cez parkovisko. **Upozorňujeme plaveckú verejnosť, že je potrebné si so sebou doniesť plavecké čiapky! Čiapky je možné si zakúpiť na mieste za 5,-€/ks.**

Takže všetci milovníci plávania, budeme sa tešiť, keď najbližšie mesiace využijete túto možnosť. Účelom je zabezpečenie plaveckého športu a zdravého životného štýlu obyvateľov mesta Banská Štiavnica v období realizácie komplexnej rekonštrukcie na objekte Mestské kúpele - plaváreň.

MsÚ

z programu
primátorky**7.10.**

Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

Uskutočnila sa gremiálna porada so zástupcami mestských spoločností.

Uskutočnila sa gremiálna porada s vedúcimi oddelení MsÚ.

Redakčná rada ŠN.

8.10.

Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

Účast na Pracovnom kongrese primátorov a starostov - MIRRI SR.

9.10.

Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

Online zasadnutie Komory miest.

10.10.

Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

Obhliadka miestnych komunikácií.

Príprava materiálov pre pracovné rokovanie s poslancami.

11.10.

Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.

Účast na slávnosti venovanej založeniu Baníckej akadémie - Akadémie v Banskej Štiavnici 2024.

Viera Lauková

Pozvánka

Banskoštiavnicko-hodrušský banícky spolok v Banskej Štiavnici, Slovenské banské múzeum v Banskej Štiavnici a Slovenská banícka spoločnosť v Banskej Bystrici Vás pozývajú na zasadnutie vzdelávacej sekcie „**Utorkové popolušnie**“ baníckeho spolku, ktoré sa uskutoční **15.10.2024 (utorok) o 15.00 h** v konferenčnej sále Slovenského banského múzea (v Kammerhofe).

Program:

Prednáška: „*Banskoštiavnický banícky lekár Imrich Tóth (27. 2. 1844 - 27. 1. 1928)*“

Lektor:

PhDr. Daniel Harvan, PhD.

Richard Kaňa, predseda spolku

Primátorka mesta na kongrese

v Córdobe

1.str. 1. Rekvalifikácia prostredia, 2. Ozelenenie mesta, 3. Transformácia mobility, 4. Regenerácia urbánneho prostredia; všetky štyri ako nástroj na udržateľný rozvoj miest svetového dedičstva a riešenie problémov, ktoré prináša súčasná doba. Súčasťou programu kongresu boli prednášky, prezentácie, návštevy na mieste podľa témy strategicko-vej osi, prehliadka mesta, workshopy a pracovné stoly, počas ktorých mali účastníci definovať najdôležitejšie body potrebné na zmenu vnímania rozvoja mesta na miestnej úrovni a identifikovať problémy a prekážky pri ich implementácii. V strategicko-vej osi Ozelenenie mesta, ktorú sme si vybrali, boli ako najdôležitejšie identifikované použitie alternatívnych zelených riešení a prvkov modrej infraštruktúry a rozvoj dialógu medzi všetkými miest-

nymi aktérmi. Účastníci kongresu boli primátori miest svetového dedičstva zo všetkých kútov sveta a experti na rôzne oblasti života mesta, ktorí boli pripravení podeliť sa o svoje skúsenosti. Jedným z bodov programu bolo aj regionálne stretnutie; Banská Štiavnica patrí k Sekretariátu strednej a východnej Európy, ktorého sídlo je v súčasnosti vo Varšave. Cieľom stretnutia bolo informovať o aktivitách sekretariátu a jeho jednotlivých členov, naplánovať rozpočet na rok 2025, ako aj výber mesta, v ktorom sa budúci rok uskutoční regionálna konferencia. Kandidáti boli dvaja – Banská Štiavnica a Krakov, nakoniec sa rozhodlo, že konferencia sa bude konať v obidvoch mestách, podobne ako tohtoročná konferencia v Splete a Dubrovniku. Jednou z častí programu kongresu bola aj voľba nových členov rady riadi-

teľov, ako aj mesto, v ktorom sa v roku 2026 uskutoční 18. kongres OMSD. Zo všetkých kandidátov najviac hlasov získalo mesto Marrákeš v Maroku.

Otvárací ceremoniál kongresu sa konal v mešite – katedrále s úžasnou architektúrou spájajúcou prvky arabského a gotického štýlu. Okrem hmotného dedičstva nám predstavili aj to nehmotné, a to vo forme tradičných tancov, medzi ktorými nechýbalo ani vášnivé flamenco zapísané do Zoznamu nehmotného dedičstva ľudstva.

Córdoba je krásne mesto, plné čarovných uličiek, skrytých zákutí, námestí a námestíčok a nádhernými vnútornými dvormi ozdobenými fontánami a kvetmi. Za múrmi stavieb sú úchvatné záhrady plné zelene. Historické centrum mesta dýcha nezabudnuteľnou atmosférou.

Henrieta Godová

Seniorské talentárium

Dňa **25.10.2024** sa uskutoční jubilejný, 15. ročník obľúbenej prehliadky neprofesionálneho umenia seniorov, už tradične, v čarovnej Banskej Štiavnici.

Na pódiu sa predstavia so svojou tvorbu jednotlivci i skupiny z celého Slovenska. Bude sa spievať, hrať, recitovať i tancovať. Okrem vystúpení čaká návštevníkov aj bohatý sprievodný program. Príďte stráviť príjemný deň a podporiť amatérske umenie.

Vstup voľný!

POS ZH

Ponuka

Základná škola Jozefa Kollára ponúka priestory jedálne na konanie spoločenských udalostí, osláv, večierkov a pod. Kontakty: 0904 523 872, 0911 875 772.

ZŠ J. Kollára

Nový školský rok 2024/25 v číslach

Mesto Banská Štiavnica k 30.9.2024 ukončilo zber údajov * potrebných na financovanie škôl a školských zariadení na kalendárny rok 2025. Financovanie sa uskutočňuje v 2 kapitolách:

1. Eduzber – týka sa škôl financovaných zo štátneho rozpočtu – z rozpočtovej kapitoly Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR a to v podobe stanoveného normatívu zo štátneho rozpočtu na každého žiaka štátnej, súkromnej a cirkevnej školy.

Tento normatív sa prideľuje základným školám (od januára 2025 aj materským školám) a predstavuje sumu nákladov na mzdy a odvody zamestnancov školy a prevádzkové náklady školy. Pri stanovení normatívu pre konkrétnu školu sú zohľadnené viaceré položky – okrem počtu žiakov aj počet integrovaných žiakov, prepočítaný počet pedagogických zamestnancov a ich kvalifikačná štruktúra, ale napr. aj nadmorská výška školy.

2. Zber údajov potrebných na rozdeľovanie a poukazovanie výnosu dane z príjmov obciam

Škola	Zriaďovateľ	Počet žiakov ZŠ	Počet v škol. klube detí	Počet detí v materskej škole	Počet žiakov Zákl. umelec. škola	SŠ- len stravníci do 15 r.
ZŠ Jozefa Horáka	Mesto B. Štiavnica	351	116	-		
ZŠ J. Kollára	Mesto B. Štiavnica	186	72	-		
Katolícka spojená škola	Rím.kat.cirkev, Biskupstvo B. Bystrica	177	88	76		16
Súkr. ZŠ, MŠ	Guliver, n. o.	156	89	65		
Súkr. ZŠ	Bakomi, o. z.	137	70			
MŠ 1.mája	Mesto B. Štiavnica	-	-	151		
MŠ Bratská	Mesto B. Štiavnica	-	-	101		
MŠ Mierová	Mesto B. Štiavnica	-	-	18		
Súkr. MŠ	Permona, o. z.	-	-	36		
ZUŠ	Mesto B. Štiavnica	-	-	-	435	
Súkromná HA	Ing. J. Marušková, CSc.	-	-	-	-	11

na nasledujúci kalendárny rok.

Podľa §7 ods. 4. zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení, boli všetci zriaďovatelia súkromných a cirkevnej školy povinní poskytnúť mestu Banská Štiavnica, ako územne príslušnej obci, do 25.9.2024 počty detí alebo žiakov podľa stavu k 15. septembru začínajúceho školského roka. Mesto Banská Štiavnica tieto údaje spolu s údajmi za školy vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti spracovalo pre ministerstvo za účelom výpočtu podielu výnosu dane pre nasle-

dujúci kalendárny rok. Na základe týchto výpočtov a rozpisu mesto Banská Štiavnica školám uvedeným v tabuľke pridelené financie poskytne v nasledujúcom kalendárnom roku v rovnakej výške na každého žiaka verejnej (štátnej), súkromnej a cirkevnej základnej a materskej školy, ako aj študentom SŠ do 15. rokov na stravovanie mesačne 1/12 prislúchajúcej sumy.

Z výnosu dane budú taktiež financované všetky štátne, cirkevné a súkromné školské kluby detí, a základná umelecká škola.

Pozn: finančné prostriedky na stra-

vovanie sa poskytnú každej škole a každému žiakovi- ako potenciálnemu stravníkovi bez ohľadu na to, či stravu odoberá, alebo nie.

*** zber údajov sa netýka žiakov verejných stredných škôl a žiakov súkromného a cirkevného zriaďovateľa na území mesta nad 15 rokov veku.**

Pozn:

V územnej pôsobnosti Banskej Štiavnice s povinnosťou ich financovania sú aj 2 centrá voľného času -štátne a cirkevné, údaje za tieto zariadenia sa spracúvajú a budú zverejnené následne.

Viera Ebert

Prevod majetku

Mesto Banská Štiavnica v zmysle § 9a, odst. 15, písm. f) zákona SNR č. 138/1991 Zb., o majetku obcí v znení neskorších predpisov zverejňuje: Zámer Mesta Banská Štiavnica č. 16/2024

1. na prevod majetku Mesta Banská Štiavnica v k. ú. Banská Štiavnica

- **pozemok, parc. č. C KN 1513**, o celkovej výmere 1 697 m²,

- **pozemok, parc. č. C KN 5603 (E KN 6332/3, E KN 6566, E KN 6545/5)**, o celkovej výmere 157 m², zastavaná plocha

2. Spôsob prevodu majetku podľa § 9a, ods. 15, písm. f) zákona SNR č. 138/1991 Zb., o majetku obcí v znení neskorších predpisov, ako prípad hodný osobitného zreteľa.

Osobitný zreteľ spočíva v prevode majetku mesta v prospech vlastníka príslušných pozemkov, čím sa prispieje k sceleniu nesúrodých parciel, účelnejšiemu usporiadaniu majetkových pomerov s ohľadom na tvar a rozmery pozemkov vo vlastníctve mesta a tretích osôb.

3. Dôvody navrhovaného prevodu spôsobom uvedeným v §9a, ods.15, písm. f) zákona SNR č. 138/1991 Zb., o majetku obcí v platnom znení :

Igor Konc, Gorazdova 3392/15, 811 04 Bratislava má záujem o odkúpenie pozemkov ako vlastníka príslušných pozemkov. Kupujúci na svojom pozemku vybudoval rekreačnú chatu, ktorej terasa podľa umiestnenia v teréne zasahuje do pozemku mesta, ktorý chce odkúpiť. Okolité pozemky terénne upravil.

Všeobecná hodnota majetku stanovená znaleckým posudkom pre pozemok vo vlastníctve Mesta Banská Štiavnica je: 27 900 €

Zámer na prenájom citovaného majetku bol schválený uznesením MsZ č. 75/2024 zo dňa: 25.6.2024.

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

„Pomocnú ruku treba hľadať na konci svojho ramena.“

Arabské príslovie

Vyhodnotenie letnej turistickej sezóny 2024 v IC Banská Štiavnica

1. Stručné vyhodnotenie

V roku 2024, počas hlavnej turistickej sezóny, v mesiacoch jún, júl a august, navštívilo Informačné centrum Banská Štiavnica 11 384 (+ 1311) klientov. Priemerná denná návštevnosť v letnej sezóne bola 123 klientov. Podiel slovensky hovoriacich klientov bol 81%. V rámci neslovensky hovoriacich klientov bolo najviac klientov z ČR, nasledovali klienti z Maďarska.

mesiac:	počet návštevníkov:	priemerný počet návštevníkov
jún	3211	≐107
júl	3618	≐116
august	4555	≐147
Spolu:	11384	≐123

Najväčší záujem v Informačnom centre bol o mapku mesta a všeobecné typy čo navštíviť. Kvôli chýbajúcim mapám s kresleným obrázkom nemohli byť tieto mapy vydávané v obvyklom množstve, čo najmä českí turisti vnímali výrazne negatívne. Alternatívne mapy s inou grafikou centra považovali za nečitateľné a odmietali ich. Stály záujem bol o cyklotrasy, kde sme po dlhom období mali opäť aj veľmi žiadanú mapu Bajkom k tajchom. Klienti vyhľadávali aj jazdu vláčikom a návštevu Kalvárie.

2. Predaj v Informačnom centre
Propagačný materiál v Informačnom centre, ktoré je v správe Mesta Banská Štiavnica, tvoria v najväčšej miere materiály, ktoré

Jazyk	Počet návštevníkov
Česká republika (slovensky)	614
Maďarsko (maďarsky)	379
Nemecko (nemecky, anglicky)	219
Spojené kráľovstvo (anglicky)	39
Poľsko (poľsky, anglicky)	212
Francúzsko (francúzsky)	94

klienti dostávajú zdarma. Tržby sú tvorené hlavne predajom magnetiek, pohľadníc, drobných publikácií, turistických máp a rôzneho propagačného tovaru a suvenírov / turistické známky, kľúčenky, nálepky, prívesky, slnečné okuliare, turistické nože, dáždňníky a pod./.

Informačné centrum zabezpečuje aj predpredaj lístkov na rôzne kultúrne podujatia a koncerty. Služby predpredaja vo veľkej miere využívali tak domáci obyvatelia Banskej Štiavnice, ako aj návštevníci mesta.

3. Sprievodcovské služby
Od začiatku roka bolo vypravených 50 sprievodcov. V tejto oblasti sme nezaznamenali významnú zmenu.

4. Návštevnosť

Návštevnosť v Informačnom centre tento rok v sezóne 2024 najviac stúpila v júni. Z pohľadu zahraničných návštevníkov vidíme len medziročné kolísanie. Pretrvávajú absencia školských výletov pre ktoré nie je informačné centrum zaujímavé a sprievodcov si objednávajú zriedkavo.

Záver

IC poskytovalo informácie a služby klientom počas 7 dní v týždni, od 9-tej do 17-tej hodiny. Záujem je stále o propagačný materiál, ktorý je zabezpečovaný v spolupráci s OOCR, ktorá dodáva skladáciu mapku mesta s popisom najdôležitejších pamiatok, materiály o okolitých obciach, mapy cyklotrás a pod. V tomto roku sme týchto máp mali ale veľmi málo. Od „Združenie turizmu“ v Banskej Štiavnici sú poskytované tlačene mapy mesta, Kalvárie a okolia.

Hodnotenia a recenzie na portáloch: Google (4,5*/5) a TripAdvisor (4,5*/5).

Vypracovali: Ján Sedilek,
Peter Danáš, Peter Chytil

INZERCIA

kontakt: Mgr. Renáta Holičková | +421 904 392 336

PODKROVIE KDE: ZŠ JOZEFA HORÁKA

MULTIMEDIÁLNA UČEBŇA

ERASMUS DAYS

17.10.2024 OD 13.30 DO 15.00

Revitalizácia Počúvadlianskeho mlyna

Na Počúvadlianskom mlyne pribudlo hneď niekoľko noviniek, ktoré návštevníkom približia dávnu históriu tohto miesta.

História lokality Počúvadlianskeho mlyna nesie silný a smutný príbeh, ktorý si dnes môžu návštevníci dôstojne pripomínať. „Po príchode nemeckej okupačnej sily na územie bývalého Slovenského štátu a potlačení SNP sa v lokalite Počúvadlianskeho mlyna usídlila časť partizánskej skupiny „Sitno“, ktorá sa dostala do hľadáča protipartizánskych jednotiek. Tie mali za úlohu vyčistiť Slovensko od ozbrojených odbojových partizánskych skupín. Partizánov skrytých v Počúvadlianskom mlyne prepadla 23.11.1944 nechvalne známa jednotka Edelweiss. Deväť kameňov v reliéfe potoka symbolizuje partizánov padlých v boji“, uvádza tému starostka obce Baďan, Ľubica Kuková.

Revitalizácia tejto lokality bola časovo aj finančne veľmi náročná, bola preto rozdelená do niekoľkých etáp. V roku 2022 sa vďaka finančnej podpore Ministerstva obrany SR podarilo odstrániť starý schátralý pamätník a osadiť novú pamätnú tabuľu. V nasledujúcom roku prebehla príprava projektovej dokumentácie financovaná z členského príspevku Rozvojovej agentúry BBSK v OOCR, postupné zbieranie informácií, statické posúdenie a potrebné povolenia pre rozsiahlejšiu obnovu.

V roku 2023 bolo vďaka tejto dôslednej príprave možné celú lokalitu revitalizovať a skrášliť o viaceré novinky pre návštevníkov. Nakoľko sa aj napriek veľkej snahe nepodarilo zistiť pôvodnú podobu mlyna, je dnes zachovaný symbolicky, ako ruína. V tomto roku vznikol aj prestrešený prístrešok - vyhládka umiestnená povýše mlyna s informačnou tabuľou, na ktorej sa nachádzajú informácie o mlyne a dejinných udalostiach, ktoré sa tu odohrali.

Kľúčovým bodom revitalizácie a prvou novinkou v roku 2024 je vyvýšená lávka. Táto etapa je financovaná z členského príspevku Rozvojovej agentúry BBSK v OOCR Región Banská Štiavnica. Lávka vedie po trase pôvodného vodného náhonu mlyna, sčasti symbolizujúca tok vody. Zostupuje od prístrešku až dolu do potoka. Prechádza ponad potok, do ktorého

Informačná tabuľa k pamätníku FOTO ARCHÍV OOCR REGIÓN BŠ

náhon mlyna kedysi ústil. Pridanou stavbou je hygienické zázemie suchého WC, ktoré je situované mimo hlavných pohľadov na hranici neďalekého lesa.

Projektová koordinátorka Oblastnej organizácie cestovného ruchu (OOCR) Región Banská Štiavnica, Zuzana Parajová informuje: „Realizácia tejto etapy projektu bola financovaná z členského príspevku Rozvojovej agentúry BBSK v OOCR vo výške 39 471,95 €, desiatimi percentami prispel náš člen a realizátor zámeru, obec Baďan.“

V tomto roku je vďaka podpore z MO SR realizovaný aj archeologický a archívny výskum. Osadené tiež budú smerové tabule, ktoré budú informovať návštevníkov o existencii tohto zaujímavého miesta zo všetkých dostupných strán (od obce Klastava, obce Beluj a od tajchu Počúvadlo). V ďalšej etape bude prebiehať konzervácia ruín mlyna, aby sa zabránilo ďalšej degradácii múrov, ktoré ostanú pripomienkou všetkých udalostí, ktoré sa tu odohrali.

Oficiálne uvedenie noviniek do užívania verejnosti prebehlo za prítomnosti podpredsedu Banského

bystrického samosprávneho kraja, Mikuláša Pála: „Dnes, takmer v deň 80. výročia Slovenského národného povstania stojíme na mieste, ktoré nezabudlo na historické udalosti a vzdáva im práve takouto realizáciou úctu. Som veľmi rád, že nezabúdame na tento významný míľnik našej histórie a že realizujeme projekty, ktoré pripomínajú udalosti teraz a budú ich pripomínať aj ďalším generáciám. Veľmi ma teší aj to, že oblastné organizácie cestovného ruchu v Banskobystrickom kraji práve pri príležitosti 80. výročia SNP, zosumovali viacero takýchto miest a umiestnili ich na destinačný web kraja www.zahoramizadolami.sk ako tipy na výlety. Verím, že to domácom aj návštevníkom uľahčí hľadanie a vyberú sa na tieto miesta.“

Ako informuje Aurélia Bachoríková, výkonná riaditeľka OOCR Región Banská Štiavnica: „Mlyn sa nachádza v katastri obce Počúvadlo a je súčasťou Náučného chodníka Po stopách predkov. Schodný je pešo, alebo na bicykli, pre návštevníkov bude zaujímavou historickou atrakciou na trase, posledná viditeľná ruína zo 7 mlynov, ktoré tam kedysi boli a zároveň pietnym miestom hrdinov partizánskej skupiny.“

OOCR Región Banská Štiavnica

kam v BŠ
a okolí?

11.-12.10. Open call: Dielne 78-JAMA. BŠ, 8.00 - 18.00 h

11.-13.10. Kováčka dielňa - šperk pre Kráľovnú. Art kruh, Prenčov 90, Prenčov, 15.00 h

11.10. Akademici v BŠ 2024. Radničné námestie, BŠ, 17.00-19.00 h

11.10. Odvaha k ľudskosti tour. Pražovňa, Kammerhofská 31, BŠ, 18.00-20.00 h

11.10. Martin a Mirka z Divartu. Hájovňa - Červená studňa, Nad rozgrundom 1, B. Š., 20.00 h

12.10. Potešenie z tekvice a jablka - varíme so šéfkuchárom. Terasa u Blaškov, Počúv. jazero 75, 11.00-15.00 h

12.10. Dobročinný guláš. Starý zámok, BŠ, 13.00 h

12.10. Štiavnická jesenná pivná cesta. BŠ, 13.00-21.15 h

12.10. Kačacie hody. Café Madeira, Sv. Anton 152, 16.00 h

12.10. Vyfarbi sa. Art workshop pre dospelých. Arte misia, Radn. námestie 14, B. Š., 18.00-20.00 h

12.10. Cigánski diabli: Jubileum tour 40. Kultúrne centrum, Kammerhofská 2, BŠ, 19.00-21.00 h

13.10. Poď sa hrať. Detský výtvarný workshop. Arte misia, Radn. námestie 14, BŠ, 15.00-17.00 h

13.10. Koncert: Eniesa & Martin Geisberg-Perim. Pulp káva & brunch, Kolpašská ulica, 19.00 h

17. - 20.10. Hlinený workshop. Tvorivý víkend s nepálenou hlinou. BŠ, 18.00 h

18.10. Koncert: Partia od Žiliny. KC, Kammerhofská 2, BŠ, 18.00-20.00 h

19.10. Divadlo: Klimaktérium 2 alebo ošial' menopauzy. KC, Kammerhofská 2, BŠ, 19.00 h

19.10. Vyfarbi sa. Art workshop pre dospelých. Arte misia, Radn. nám. 14, B. Š., 18.00-20.00 h

20.10. Poď sa hrať. Detský výtvarný workshop. Arte misia, Radn. nám. 14, B. Š., 15.00-17.00 h

22.10. Výroba vlastného tajného denníka či zápisníka. Bod K, L. Svobodu 40, B. Š., 16.30 h

23.10. Silné reči v BŠ. KC, Kammerhofská 2, B. Š., 19.00-20.00 h

24.10. Metalové pivo. Art Cafe, Akademická 2, B. Š., 19.00.23:30 h

Zmena programu vyhradená!

OOCR Región Banská Štiavnica

Erasmus+

farské
okienko

V sobotu 28. septembra sa vďaka iniciatíve pani učiteľky Paed-Dr. Márie Fidlúšovej v spolupráci s Pápežskými misijnými dielami a kňazmi Mgr. Norbertom Ďurďikom, Mgr. Martinom Felixom a Mgr. Martinom Mičkom v našej farnosti konal Deň sv. Terezy z Lisieux, patrónky misionárov. Toto podujatie sa nieslo v duchu misijného poslania a hlbokého spojenia s Kristom a stalo sa nezabudnuteľným zážitkom pre deti z celej banskobystrickej diecézy.

V piatok 4. októbra oslavovala naša Katolícka spojená škola sviatok svojho patróna, sv. Františka Assiského. Oslava začala rannou svätou omšou vo farskom kostole a pokračovala programom v škole. Na druhom stupni prebiehal Deň jazykov a žiakov z prvého stupňa v tento deň navštívili známi Gusto s Verkou z obľúbenej detskej relácie Gu100. Zahrali interaktívnu scénu na tému Priateľstvo a odpustenie. Verka sa pýtala detí, či majú kamaráta, s ktorým sa pohádali a kvôli čomu to bolo. Deti sa mohli pridať aj k spevu známych ukazovačiek.

V piatok 11. októbra oslavuje svoj sviatok aj spolupatrón našej Strednej odbornej školy, bl. Carlo Acutis. Pri tejto príležitosti budeme v tento deň **o 10:30 sláviť svätú omšu na Kalvárii** za Dolným kostolom.

Tento mesiac začíname s prípravou detí na prvé sväté prijímanie. Všetky deti, ktoré chcú tento školský rok prijať túto sviatosť, pozývame na piatkové večerné detské sväté omše, po ktorých bude prebiehať samotná príprava.

Alexandra Babiaková

Súťaž

s Reslou- výherca

Správna odpoveď:

Automatický externý defibrilátor
Zo správnych odpovedí sme vyžrebovali 2 výhercov, ktorí získavajú po 2 vstupenky na Štiavnickú pivnú cestu, ktorá sa uskutoční v sobotu 12.10.2024 od 13.00 – 22.00 h. v centre nášho mesta.

Sú nimi: Alojz Baláž a Milan Šesták. Vstupenky si môžete vyzdvihnúť pri registrácii v priestoroch Starého zámku. Srdečne blahoželáme!

Vaša red. ŠN

Talianska Apúlia

– pokračujeme v programe Erasmus+

V čase od 9. septembra do 1. októbra 2024 sa zúčastnilo 10 študentiek Súkromnej hotelovej akadémie spolu s odbornou vyučujúcou profesionálnej stáže prostredníctvom programu Erasmus+ priamo v pomyselnom opätku Talianska, v regióne Apúlia.

Súčasťou srdečného prijatia, vďaka partnerskej organizácii Cultura e Dintorni - Training and Mobility, bolo predstavenie samotného regiónu s jeho dominantami v podobe prenádherných miest, ako je Martina Franca, Alberobello, Lecce, Taranto, Monopoli či Polignano a Mare, vrátane gastronomických špecialít, ktoré dodávajú týmto oblastiam tú správnu chuť. Edukáciu v oblasti gastronómie, marketingu, geografie cestovného ruchu či dejepisu žiačky prepájali s odbornou stážou v rôznych prevádzkach, vďaka čomu spoznávali nielen typické produkty regiónu Apúlia, ale si aj s prehľadom trénovali svoje komunikačné zručnosti v anglickom, ba aj talianskom jazyku. Ich dočasným domovom sa stali pracoviská, ako Relais Villa San Martino, Park Hotel San Michele, Osteria del Coco Pazzo a Florian's Caffetteria. Svoju odbornú úroveň pozdvihli naše študentky pri príprave krémového rizota s morskými plodmi na hodine varenia so šéfkuchárom alebo prípravou známych cestovín

Študentky SHA v talianskom regióne FOTO ARCHÍV SHA

orecchiette, rovnako návštevou rodinnej pekáreň so zameraním na prípravu foccacie a známych taralli a takisto vinárstva I Pastini, kde sa zoznámili nielen s výrobným procesom, ale aj s jednotlivými druhmi tohto vzácného moku. Aj pre náš tím vedychtivých platilo, že všetko má svoj začiatok, ale i koniec, a tým bol pre nich deň odovzdávania certifikátov, ktorými sa len potvrdilo známe, keď chceme byť múdri a s nami celý svet, učme ľudí. Učiť nie pre to, aby sme učili, ale aby vedeli. Vedieť nie, aby vedeli, ale aby položili ruku k činu.

Jednou z diseminácií nadobudnutých vedomostí a zručností v rámci projektu bolo aj prepojenie programu Erasmus+ s Európskym dňom jazykov. Presne 26. septembra 2024, už tradične, sme pripra-

vili pre študentov našej školy vedomostný kvíz, ktorým sme len podčiarkli obrovský význam nadobudnutia poznatkov prostredníctvom tohto európskeho programu. Študenti súťažili tímovo v jednotlivých oblastiach, ako geografia, osobnosti, umenie a kultúra, gastronómia, a to všetko so zameraním na mekku gastronómie – Taliansko. Po úvodnej prezentácii apúlskeho regiónu sa dopoludnie nieslo v súťažnom duchu a jeho punc len podčiarkli ladné tóny a občerstvenie, samozrejme, v talianskom duchu. A aj preto môžeme len súhlasiť s tým, že Erasmus+, program Európskej únie, ponúka príležitosti, obohacuje životy mladých ľudí a otvára ich mysle.

SHA

Európsky deň jazykov

Nielen angličtina, ale aj esperanto, či interslavic

Vedeli ste, že v súčasnosti existuje viac ako 7 000 živých jazykov? Gymnázium Andreja Kmeťa v Banskej Štiavnici si pripomenulo aspoň tie európske v rámci Európskeho dňa jazykov 26. 9. 2024. Zároveň naša škola otvorila svoje brány žiakom základných škôl, ktorí si mohli prísť vyskúšať alebo obohatiť svoje jazykové znalosti. Okrem tradičných stánkov s angličtinou, španielčinou, ukrajinčinou, francúzštinou či ruštinou sme sa tento rok dočkali aj stánku s esperantom a interslavic. Posledne menovaný jazyk, nazývaný

Študentky GAK FOTO ARCHÍV GAK BŠ

aj medzislovančina, je hlavným jazykom filmu Pomaľované vtáča z r. 2019, ktorý je dnes veľmi aktuálny.

Jazyky zazneli nielen v hovore-

nej, ale aj v spievanej podobe. Poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa na tejto skvelej akcii podieľali.

Angelika Juhás
a Marek Žilík

75 rokov od narodenia doc. Ing. Mariána Lichnera, CSc.

Je to priam neveriteľné, ale 9. septembra uplynulo už 17 rokov, čo nás nečakane opustil doc. Ing. Marián Lichner, CSc., prvý primátor v histórii nášho mesta, ktorý v tejto funkcii vykonal toľko pozitívnych skutkov, ktoré dodnes užívame nielen my, ale natrvalo budú užívať aj tí naši spoluobčania, ktorí prídu po nás.

Odišiel do večnosti, ale žije ďalej vo svojej práci, sú tu jeho myšlienky a jeho presvedčenie, ktoré vstúpil do srdc svojich blízkych a myslí svojich priateľov, do srdc našich spoluobčanov. Sú tu jeho ideály, ktoré sú aj ideálmi jeho spolupracovníkov, všetkých, čo ďalej pokračujú v ním začatej práci.

Narodil sa 14.10.1949 v baníckom domčeku pod Starým mestom. Vyrostal spolu so svojimi súrodencami, sestrou a bratom. V Banskej Štiavnici absolvoval základnú a Strednú všeobecno-vzdelávaciu školu. Po maturite študoval na Prevádzkovo-ekonomickú fakultu VŠP v Nitre, odbor ekonomika pôdohospodárstva. Po promovaní za inžiniera začal v r. 1972 pracovať na MsNV v Banskej Štiavnici najskôr ako samostatný referent a neskôr ako vedúci plánovacieho a finančného odboru. V r.1979-1984 študoval na Národohospodárskej fakulte VŠE v Bratislave. V r.1986 mu bola udelená vedecká hodnosť kandidáta ekonomických vied. Venoval sa aj športu. Normu prvej výkonnostnej triedy splnil v šiestich druhoch športu. Začiatkom 70. rokov v juniorskej kategórii dosahoval v silovom trojboji popredné umiestnenie na Slovensku a medailové umiestnenia dosiahol na vysokoskolských hrách v silových disciplínach. Bol mnohoročným kapitánom šachového družstva Banskej Štiavnice, ktoré úspešne súťažilo v krajskej lige. Veľa rokov tiež reprezentoval naše mesto v športových súťažiach v love rýb. Viac ako 35 rokov sa venoval umeleckému fotografovaniu a publikoval vyše tisíc čiernobielych a viac ako 1 300 farebných fotografií. Takmer všetky z prostredia Banskej Štiavnice. Publikoval tiež viacero teoretických článkov a štúdií z oblasti priestorového rozvoja a uplatňovania ekonomických nástrojov v ochrane životného prostredia. Bol autorom viacerých kníh o Banskej

Štiavnici a jej okolí, bol zostavovateľom publikácie Banská Štiavnica, Tajchy I, Tajchy II, monografie Banská Štiavnica, Osobnosti mesta Banská Štiavnica, ale aj autorom filozofickej knihy Existencia.

V r. 1988 bol zvolený za podpredsedu MsNV a v r. 1990 za primátora mesta Banská Štiavnica. Počas svojho pôsobenia na MsNV i vo funkcii primátora mesta, v ktorej pôsobil nepretržite štyri volebné obdobia do r. 2006, sa vytrvalo snažil o zlepšenie postavenia Banskej Štiavnice v rámci Slovenska, o upevnenie autority mesta doma i v zahraničí, a hlavne o zlepšovanie vybavenosti mesta a jeho postupnú obnovu. Počas jeho pôsobenia vo funkcii primátora sa obnovilo viac ako 35 objektov v historickom jadre mesta a na ďalších viac ako 17 sa pokračovalo v obnove. Bol jedným z hlavných iniciátorov zapísania Banskej Štiavnice na Listinu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO v r. 1993, a významnou mierou prispel i k postupu nášho mesta do svetového finále v súťaži Národy v rozkveti v r. 1999 a v r. 2000. Mesto získalo svetové ocenenia - v r. 1999 v Japonsku Zeleného Oscara za zlepšenie životného prostredia, skrásňovanie krajiny a environmentálny rozvoj, v r. 2000 v USA získalo Zeleného Oscara za starostlivosť o kultúrne dedičstvo. Mimoriadne významným a cenným uznaním zásluhou doc. Ing. Mariána Lichnera, CSc., bol certifikát Centra OSN pre ľudské sídla, ktoré získalo naše mesto v r. 2000 v Spojených arabských emirátoch za používanie najlepších postupov pri správaní ľudského sídla smerom k trvale udržateľnému rozvoju. Tento certifikát získalo naše mesto ako jedno zo 40 ocenených miest planéty. Úspešne spolupracoval s Radou Európy, kde pokračoval program technickej pomoci nášmu mestu.

O dobrej spolupráci svedčilo mnoho

ponúk na spoluprácu zo strany významných európskych historických miest. Mal významnú zásluhu na etablovaní vysokého školstva v Banskej Štiavnici. V roku 2000 začala v Banskej Štiavnici pôsobiť Fakulta ekológie a environmentalistiky TU Zvolen a dve katedry Fakulty prírodných vied UMB Banská Bystrica. Bolo jeho hlavnou zásluhou, že v r. 2000 bola „posvätená“ deklarácia pokračovateľov Baníckej akadémie. Najvyšší predstavitelia šiestich fakúlt zo štyroch štátov prišli po 83 rokoch do Banskej Štiavnice, aby vzdali nášmu mestu úctu a uznali priekopnícke postavenie.

Cesta jeho životom nebola ľahká, riešil stovky náročných pracovných úloh, odstraňoval nedostatky, bojoval sa s problémami silou vôle, ktorou vždy oplýval a ktorá mu pomáhala prekonať ťažkosti. Bol vždy presvedčený, že naplnenie zmyslu ľudského života a šťastia je v práci, ktorá je prospešná celej našej spoločnosti. Práci, ktorá sa stáva vecou cti a statočnosti, ktorá má korene v nevyčerateľnej túžbe človeka po zdokonaľovaní a túžbe po lepšom živote. Neuspokojoval sa s dosiahnutými výsledkami, vždy podporoval pokrok a napriek náročnej práci sa trvale vzdelával. V r. 2006 získal hodnosť docenta na Technickej univerzite, BERG fakulte v Košiciach. Pracoval v mnohých funkciách, bol zakladateľom a prvým predsedom Združenia historických miest Slovenska so sídlom v Banskej Štiavnici a tiež predsedom revíznej komisie Združenia miest a obcí Slovenska v Bratislave.

V r. 2002 sa vďaka nemu podarilo dosiahnuť výnimočný výsledok - schválenie Zákona o ochrane a rozvoji územia Banskej Štiavnice a okolia. Zákon, ktorý pripravilo vedenie mesta Banská Štiavnica bol prijatý 30.1.2002 NR SR pod č. 100 a bol publikovaný v Zbierke zákonov. Mal významnú zásluhu o navrátenie okresu do Banskej Štiavnice v r. 1996 a cielavedomou diplomaciou sa mu podarilo umiestniť v našom meste inštitúcie s celoslovenskou pôsobnosťou, a to a Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., (1997) a Hlavný banský úrad (1998). Vďaka príchodu týchto inštitúcií sa podstatne zlepšili podmienky zamestnanosti Banskej Štiavnice a výrazne stúplo postavenie nášho mesta v rámci hospodárskeho a sociálneho života. Zaslúžil sa o vybudovanie ČOV, vodovodu Čer-

vená studňa-Štefultov, čím sa zabezpečilo zásobovanie pitnou vodou starého baníckeho osídlenia a miestnej časti Štefultov. Zasadil sa o definitívne úpravy verejných priestranstiev v historickom jadre, o ďalší rozvoj bytovej výstavby v našom meste, vytvoril podmienky na ukončenie veľkých opráv 12 historických objektov v MPR a obnovu historického jadra MPR. Po prevzatí zdravotníctva pod samosprávu mesta sa zasadil o stabilizáciu nemocnice v B. Štiavnici a vytvorenie podmienok na jej fungovanie. Podporoval banskoštiavnické banícke tradície v úzkej spolupráci s BŠHB spolkom a podporoval tiež zachovanie niektorých akademických zvykov v spolupráci s fakultami, ktoré sa hlásili k nástupníctvu po Baníckej akadémii.

Podporoval šport, činnosť banskoštiavnických umeleckých súborov a sólistov, ktorí sa pričínili o zachovávanie kultúrnych tradícií a duchovných hodnôt mesta. Zasadil sa o podporovanie významných festivalov a kultúrnych podujatí v našom meste. Múdro a cielavedome viedol Banskú Štiavnicu k všeobecnému prosperu všetkých jej obyvateľov. Bol ženatý, spolu s manželkou Rút vychovali dve deti, syna a dcéru. Bol múdrou, dobrým, láskavým, tolerantným a šľachetným človekom, človekom s hlbokým zmyslom pre ľudskosť, ktorý vnímal potreby obyvateľov, ale chápal aj ich každodenné problémy. Bol človekom, ktorého najvyššie hodnoty boli ľudskosť a tolerancia. Človekom húževnatým, vytrvalým, človekom, ktorého pamiatka zostane zapísaná v dejinách rozvoja mesta Banská Štiavnica, pre ktoré zasvätil celý svoj život.

Dňa 14.októbra uplynú presne 3 štvrtstoročia odvtedy, čo prvý raz uzrel svetlo sveta v Banskej Štiavnici. Všetci, ktorí ste ho poznali a užívajú plody jeho mimoriadne rozsiahlych aktivít, venujte mu v tento deň aspoň tichú a tú najvdáčnejšiu spomienku. Marián, vzhľadom na môj vek toto je už určite moje posledné verejné prejavenie úcty a trvalému obdivu k Tebe. Chcem ťa ubezpečiť, že svoj večný sen môžeš spať natrvalo v absolútnom pokoji. Na tvojom mieste je primátorka, ktorá nielen určite splní všetky Tvoje predstavy, ale utešne každodenne rozvíja všetky tie rozsiahle aktivity, ktoré si počas svojho života nestačil realizovať!

Ján Novák

zborové
okienko

15. sezóna Otvoreného kostola ECAV

V poslednú septembrovú nedeľu sme v našom cirkevnom zbere slávnostne ukončili jubilejnú 15. letnú sezónu nášho kostola otvoreného pre turistov. Za uplynulých 15 rokov náš kostol privítal takmer 70 000 letných návštevníkov, pričom približne polovicu z nich tvorili turisti zo zahraničia. Hostia mali počas svojej návštevy príležitosť nielen obdivovať krásu atypickej architektonickej dispozície tohto chrámu, ale sa v jeho tichu aj pomodliť, v jeho osviežujúcej klíme schladiť, a tiež odpočinúť si pri rozprávaní o histórii navštíveného posvätného miesta. Práve za sprievodcovské služby nevyhnutné pre tento projekt sme nesmierne vďační dvom obetavým osobám z nášho cirkevného zboru – pani presbyterke Helene Šuškovéj a páňovi kostolníkovi Dušanovi Ondříkovi; im patrilo aj oficiálne nedelňé poďakovanie od cirkevného zboru zachytené na fotke nižšie.

Sme veľmi radi, že ako cirkevný zbor môžeme týmto spôsobom prispievať k rozvoju cestovného ruchu v našom meste. Dúfame, že aj do budúcich rokov sa nám podarí zabezpečiť pokračovanie tohto všestranne prospešného projektu!

Róbert Zacharovský

Oznam

Informačné centrum mesta Banská Štiavnica, Nám. sv. Trojice 1.
Otvorené: po-ne: 8.00 – 16.00 h
Kontakt: 045/6949653,
ic@banskastiavnica.sk

IC BŠ

Zbohom, PhDr. Bohumír Bachratý, CSc. (30.7.1942-27.9.2024)

Spomienka na teoretika a historika výtvarného umenia, pedagóga, spisovateľa, básnika, publicistu.

1.októbra bol krásny jesenný deň, nádherná modrá obloha, kedy sme sa za účasti rodiny, priatelia, výtvarní umelci, známi a citelia výtvarného umenia v Banskej Štiavnici vo Frauenbergskom kostole dôstojne rozlúčili s erudovaným teoretikom umenia, známym a uznávaným na celom Slovensku. S Bobešom, ako sme ho všetci volali, som sa zoznámila ako poslucháčka Vedy o výtvarnom umení na Filozofickej fakulte UK v Bratislave v roku 1972. Do potuchnutých priestorov našej katedry vstúpil sympatický mladý muž, ktorý nám zanietene a odborne prednášal dejiny 19. a 20. storočia. Mal veľké porozumenie pre mladých ľudí a ich starosti. A keby len to. On nás uviedol aj do budúceho praktického života kunsthistorikov, zaviedol nás do ateliérov súčasných umelcov v Bratislave a blízkom okolí, spoznali sme ako písať libreto, scenár výstavy, čo sú úskalia inštalácií, propagácia akcie a pod. Bobeš bol veľmi priateľský a pozeral na nás s patričným nadhľadom.

Po desiatke rokov, ja už v zamestnaní v múzeu a Galérii Jozefa Kollára, som sa s Bobešom stretla znovu v 70. a 80. rokoch, kedy sa opäť začal zjavovať v Banskej Štiavnici. V roku 1976 si spolu s manželkou Evou, výtvarníčkou, kúpili domček na Hornej Rovni, kde obidvaja našli tvorivý azyl z rušnej Bratislavy. Genius loci mesta a okolia ich sem našťastie pre nás priťahol. A nebol by to Bobeš, nanajvýš činnorodý a spoločenský človek, aby sem neprivedol aj priateľov výtvarných umelcov. Po smrti národného umelca Jozefa Kollára(21.10.1982) výtvarný život v meste úplne stagnoval a bola snaha vzkriesiť ho k životu. Bobeš vymyslel projekt Trienále drobnej plastiky, neskôr pridal aj kresbu a v roku 1985 uskutočnil prvú výstavu umelcov spätých s regiónom. (Klára Pataki, Anton Čutek, Vojtech Remeň...) v Kultúrnom stredisku, keďže galéria nebola ešte stavebne dokončená. Ale už nasledujúcich 10 ročníkov od roku 1988 až do 2012 pripravil v spolupráci s múzeom a pracovníkmi galérie. Výstavy sa realizovali v hlavnej turistickej sezóne a bola to veľkolepá prehliadka súčasného umenia, nielen slovenského, zastúpení boli aj umelci

zo zahraničia. Tak Štiavničania mohli vidieť nové podoby vizuálneho umenia 20. storočia. Skutočné a kvalitné umenie. Výtvarný život v meste ožil, dokonca sa niekoľkí umelci rozhodli pre trvalý pobyt v Banskej Štiavnici. (Vladimír Oravec, doc. Milan Lukáč a ďalší, už aj pedagogicky pôsobiaci na stredných školách).

Zlaté časy pre Bobeša a aj pre nás Štiavničianov nastali v 90. rokoch, kedy sa osobne zoznámil s Ing. Jánom Ivaníčom(1942-2016), riaditeľom Stredného odborného učilišťa lesníckeho. Spolupráca to bola veľmi progresívna, pre veľkolepo budovaný areál školy v južnej časti mesta, vymyslel Bobeš a spoločne zrealizovali Medzinárodné výstavy: Medzinárodné sochárske sympóziium (1993-2006), Medzinárodný maliarsky plenér, Sympóziium mladých rezbárov. Na najvyššom poschodí jednej časti rozľahlého komplexu školy vybudovali zo sympózií stálu expozíciu Galérie súčasného umenia. Nachádzajú sa tam diela umelcov nielen zo Slovenska, ale i Čiech, Nemecka, Rakúska, Argentíny. Galéria našťastie existuje dodnes. A keby len to. Bobeš bol nezastaviteľný, pokračoval aj s realizáciou monumentálnych výtvarných diel vo verejnom priestore, v historickom meste i okolí v krajinnom prostredí. Žiaľ, že v súčasnosti sa dreveným plastikám nevenuje patričná pozornosť a údržba (konzervácia dreva) a viaceré už zmaril zub času. Škoda, umenia nie je nikdy dosť. Šťastím je originálna keramická tvorba akad. soch. V. Oravca (1952), ktorý je v súčasnosti najvýraznejšou aj jedinou osobnosťou výtvarného umenia vo verejnom priestore.

Z ďalších Bobešových akcií možno spomenúť spoluprácu s pánom Eugenom Prochácom na Festivale peknej hudby, každoročnom letnom podujatí v priestoroch Starého zámku. Bobeš ponímal umenie v celej komplexnosti, hudbu doplnil výstavami výtvar-

ných umelcov. A nie hocjakých, ale osobností, ktoré ladili s aktuálnym programom. A čo bolo pre neho typické, okrem výtvarného umenia, hudby, bol aj publicistom, spisovateľom, básnikom. Tunajšie prostredie, príroda, kontakty s priateľmi boli pre neho veľmi inšpiratívne. Básne písal pod pseudonymom Jakub Bernard, boli plné životnej filozofie, ale aj radosti, lásky a tvorivosti.

A aby sme neboli len lokálpatrioti, Bobeš bol veľkou teoretickou i praktickou osobnosťou výtvarného diania a umenia na Slovensku, kurátorom snád tisícky výstav doma aj v zahraničí a autorom 43 odborných publikácií. Čo sme všetci účastníci jeho výstavných akcií obdivovali, bol aj jeho prejav na vernisážach. Zaslúžený, brilantný, prinášajúci nové poznatky, napriek prezentácii súčasného umenia konzistentne spájajúci históriu so súčasnosťou. Nikdy nepodceňoval regionálnu históriu, práve naopak, približoval to najcenejšie, kvality overené stáročiami, či už z obdobia stredoveku, renesancie, baroka, historizmu. Bobeš bol tiež veľmi sčítaný človek, mal hlboké vedomosti nielen z umenia, venoval sa aj filozofii, histórii.

Na záver by som mu poďakovala aj za tri výborne realizované výstavy nášho otca, insitného maliara Ing. Jozefa Lackoviča (1921-2009), ktoré pripravil v múzeách v Pezinku, Modre a Banskej Štiavnici. Na tú v Pezinku, ktorá bola vo Vinohradníckom múzeu, kde otec prezentoval najmä obrazy s vinohradníckou tematikou, priviedol aj známu hudobnú skupinu Lojzo. Bola to oslava nielen umenia, života ale aj hudby a dobrého vína. Bobeš rád robil ľudí veselými a šťastnými. Taký bol aj on.

Každý z nás sa snaží naplniť svoj život zmysluplnou prácou, zanechať výraznú stopu a odovzdať budúcim generáciám to najlepšie zo seba. Bobešovi sa to splnilo vrchovitou mierou. Mal krásnu milujúcu rodinu a jedinečnú prácu, ktorá mu bola poslaním.

Odišiel dobrý človek, erudovaný kunsthistorik, veľmi priateľský, slušný, pracovitý, kultúrny, charakterný. Niektorých ľudí je ťažké nahradiť. Bude chýbať nielen obyvateľom a susedom na Hornej Rovni, priateľom v Banskej Štiavnici ale na celom Slovensku. Odpočívaj v pokoji! Spomienky nám však zostanú.

Mária Čelková
historička umenia

Cyklistický šprint do kopca

Red Bull Hill Chasers v srdci Banskej Štiavnice ovládli Marek Čontofalský a Viktória Chladoňová

Kolesá na plné obrátky roztočili cyklisti v historickom centrom Banskej Štiavnice na Red Bull Hill Chasers.

Pol kilometrový kopec s priemerným stúpaním 7% a 43-metrovým prevýšením rozhodol o najlepšom vrchárvi. Ženskú kategóriu ovládla favoritka, čerstvá dvojnásobná medailistka z juniorských majstrovstiev sveta v cestnej cyklistike Viktória Chladoňová. V mužskom šprinte mal najlepší finiš Marek Čontofalský.

Mužské finále rozhodli centimetre

Finálový súboj, ktorý vyrazil dych aj tým najtrénovanejším vrchárom. Zo 114 pretekárov sa v mužskom finále stretla šestica, ktorá predviedla najrýchlejšiu jazdu dňa. Súboj na lakte a centimetre rozhodol o víťazovi Marekovi Čontofalskom z tímu ProEfekt, ktorý zdolal druhého Matúša Mazána o 45 stotín a tretí skončil Matej Švoňava s odstupom 1,16 sekundy. „Bolo to nesmierne náročné a vôbec som víťazstvo nečkal. Nie som typický šprintér, som skôr na dlhšie trate a dlhé kopce,“ vyznal sa víťaz v cieli. Štiavnická trať spojila cestných, horských, i gravel špecialistov a do finále sa pri najrýchlejších bicykloch na ceste dostali aj horskí špecialisti. „Vedel som, že moji súperri na horských bicykloch budú vedieť rýchlejšie nakliknúť pedále na starte a že pôjdu dopredu, takže moja taktika bola udržať sa za ich kolesami, pošetriť za nimi sily a do poslednej rovinke od Radnice ich predbehnúť a to sa mi podarilo.“ Unikátne cyklistické preteky do kopca majú už vo svete svoju tradíciu a v minulosti sa konali v rôznych podobách vo Veľkej Británii, Amerike, Grécku, Estónsku, Turecku a naposledy minulý rok v Nemecku. „Videl som Red Bull Hill Chasers už v zahraničí a keď som sa dozvedel, že prichádza na Slovensko, hneď som sa prihlásil. Musím povedať, že atmosféra v Banskej Štiavnici bola krásna a elektrizujúca a vynikajúco som si to užil,“ povedal šťastný víťaz Marek Čontofalský.

Na štart sa postavil aj vrchársky špecialista Peter Velits, ktorý sa často objavoval v únikoch a pripí-

Víťazi V. Chladoňová a M. Čontofalský FOTO ARCHÍV RED BULL SLOVAKIA

soval si pravidelne body do hodnotenia súťaže vrchárov na Tour de France. „Myslel som si, že žiadne ambície nemám, ale dušu športovca som nezaprel a išiel som úplne naplno,“ povedal bývalý profesionálny cyklista, ktorý sa dostal až do semifinále. „Banská Štiavnica ponúkla ideálne zázemie a prostredie pre cyklistický šprint do kopca, neviem si predstaviť krajšie miesto.“

V ženskom finále dominovala favoritka

Cestná cyklistka Viktória Chladoňová žne v poslednom období jeden úspech za druhým a do Banskej Štiavnice prišla ako čerstvá dvojnásobná medailistka z juniorských majstrovstiev sveta. Talent, ktorý prirovnávajú k Petrovi Saganovi. Išla suverénne za bodkovaným dresom pre najlepšiu vrchárku. Na záľudnej trati s obávanými štiavnickými dlažbobnými kockami, ktoré sa tiahli od štartu pri Trotuári až do cieľa na Námestí sv. Trojice, zvíťazila vo všetkých jazdách. Vo finálovej jazde, v priamom súboji s juniorskou víťazkou Svetového pohára v endure Simonou Kuchyňkovou, dokonca preťala cieľovú pásku s náskokom takmer šesť sekundy. „Každú jazdu som sa snažila ísť naplno a užiť si to. Som rada, že sa mi podarilo všetky jazdy vyhrať, najmä preto, že záverečný stupák bol veľmi náročný, nohy mi dost

tuhli, ale atmosféra a diváci boli úžasní a hnali ma dopredu. Veľmi sa teším z víťazstva.“ Na druhom mieste finišovala Rebeka Cully a tretie miesto obsadila Bibiana Snováková. Cyklistické špecialistky ponaháňala aj štvrtá z Olympijských hier v Paríži vodná slalomárka Zuzana Paňková, ktorá na jeden deň vymenila pádlo za bicykel. „Bolo to príjemné osvieženie, ale zistila som, že som si vybrala dobrý šport,“ podotkla s úsmevom v cieli. „Veľmi mi ma prekvapilo, že som sa dostala do semifinále a zasúťažila som si v skvelej atmosfére s našimi talentovanými cyklistkami, takže som spokojná.“

Výsledky Red Bull Hill Chasers 2024:

Ženy: 1. Viktória Chladoňová 1:00.99 min., 2. Rebeka Cully 1:06.93, 3. Bibiana Snováková 1:07.13

Muži: 1. Marek Čontofalský 49.22 s., 2. Matúš Mazán 49,67, 3. Matej Švoňava 50.38

Pozrite si kompletne výsledky:
<https://casomierapt.com/event/red-bull-hill-chasers/>
Viac informácií získate aj na stránke www.redbull.sk/hillchasers
Sledujte @redbullsk na Instagrame a TikToku.

Andy Zererová, Communication Specialist (Freelance)
Red Bull Slovensko, s.r.o.

Jesenná súťaž

Opäť sme pre Vás pripravili zaujímavú súťaž o vecné ceny. Vašou úlohou bude správne odpovedať v 2. súťažných kolách na 4. súťažné otázky a budete zaradení do žrebovania.

1. kolo:

A/ Ktorí potomkovia cisárovnej Márie Terézie navštívili Banskú Štiavnicu?

B/ V ktorom roku bola otvorená premávka na Trati mládeže?

Kupón

Správne odpovede:

Meno a priezvisko:

Kontakt:

Všetky správne odpovede spolu so súťažnými kupónmi posielajte v termíne **do 4.11.** Šťastných výhercov uverejníme v ŠN č.21/7.11. Prajeme veľa šťastia!

Vaša red. ŠN

Súťaž s Vitou

Milí čitatelia,

Opäť sme pre Vás pripravili zaujímavú súťaž. Tentokrát budete hrať o poukážky na nákup v Zdravotníckych potrebách VITA. Vašou úlohou bude správne odpovedať na súťažnú otázku a budete zaradení do losovania:

Súťažná otázka:

Kde sa nachádzajú Zdravotnícke potreby VITA?

Kupón

Správna odpoveď:

Meno a priezvisko:

Kontakt:

Správne odpovede spolu so súťažným kupónom posielajte v termíne **do 21.10.** Zo správnych odpovedí vyžrebujeme šťastných výhercov poukážok na nákup zdravotníckych potrieb VITA. Prajeme veľa šťastia!

Vaša red. ŠN

Imerzné divadlo opäť v Banskej Štiavnici

- od Kosmopolu k Monopolu

Divadlo Kosmopol po vynútenej pauze, ktorú spôsobil požiar v Banskej Štiavnici, prichádza s novým imerzným projektom Monopol.

Premiéra inscenácie Monopol sa uskutočnila 12. septembra 2024 v priestoroch historickej budovy Spojenej školy Samuela Mikovíniho v Banskej Štiavnici v areáli botanickej záhrady. Tento jedinečný imerzívny zážitok, ktorý nadväzuje na Kosmopol špecifickou formou imerzie a tematicky opäť spracúva dejiny regiónu na pozadí veľkých československých dejín druhej polovice 20-teho storočia opäť oživil kultúrny život mesta a priniesol divákovi nezabudnuteľný večer.

Po úspešnej spolupráci sa pod dramaturgiu scenár a réžiu Monopolu znovu podpísalo tvoriace duo Mila Dromovich a Klára Jakubová. Za réžiu inscenácie Kosmopol získali v roku 2020 Cenu Nadácie Tatra banky v hlavnej kategórii Divadlo. V imerznej polydráme Monopol je divák znovu ponorený v paralelných dejových líniiach v školských triedach a na chodbách bývalých chemických laboratórií, ktoré sa premieňajú na zmenšený obraz historickej Banskej Štiavnice. Tentokrát má na výber až z 13 -tich lokácií, na ktorých stretáva 22 hercov a viac ako 30 postáv. Diváci sa v predstavení slobodne pohybujú, a skladajú si vlastnú mozaiku príbehu dvoch rodín, učiteľskej a másiarskej, ktoré sú nútené žiť v jednej bytvej jednotke. Ich osudy sa tak napriek odlišnosti a vzájomnej antipatii navzájom prelínajú a eskalujú do nečakaného vyústenia.

Mila Dromovich: „*Naším cieľom nebolo zopakovať Kosmopol, cieľne sme sa zamerali na posunutie imerznej formy i keď sme vedeli, že vo väčšom priestore a viacerých dejových líniiach bude pre diváka náročnejšie udržať si príbeh a konzistentného zážitku. Oproti dostredivej sile ktorá fungovala v menšom priestore Eleuzíny pri Kosmopole sme cítili, že tu bude naopak platiť princíp odstredivosti, ktorý bude na diváka klásť oveľa väčšie nároky. Napokon sa však ukázalo, že diváci sú schopní dekodovať ako hlavný odkaz, tak aj príbehové nuansy a vyskladať si vlastný obraz Monopolu.*“

Klára Jakubová: „*Pokora a vedomie,*

že Kosmopol prekonáme iba ťažko, nás nakoniec ešte viac oslobodili, takže sme si tentokrát dovolili pohrať sa s divadelným jazykom a vrstvami. Monopol nie je tak striktné dobovo korektný, priznávame, že ide o divadlo a hru. Celkový dej je však viditeľne pretkaný jednou líniou, ktorá citlivo odkazuje k súčasnosti.“

Z kozmopolitných čias sa dej novej inscenácie presúva do monopolného obdobia, kedy našu krajinu ovládla jedna strana, jedna ideológia a na dlhé desaťročia obrala ľudí o slobodu, nádeje a zakorenila v ľuďoch strach vzopriet sa a bojovať za pravdu a svoju budúcnosť.

KJ: „*Načasovanie Monopolu nemohlo byť presnejšie. Tvorili sme ho jeden a pol roka a čím viac sa blížila premiéra, tým bolo mrazivejšie, koľko detailov z histórie sa v tomto okamihu stáva aj súčasťou reality. Jediné, čo môžeme našej spoločnosti priať je, aby Monopol nebol už nikdy tak aktuálny, ako je to práve teraz.*“

Inscenácia vznikla na základe podrobného historického výskumu, ktorý sa zamerával na dejinné udalosti spojené s budovou školy a regiónom Banskej Štiavnice. Výsledkom je dielo, ktoré nielen ponúka atraktívny divadelný zážitok, ale tiež prispieva k posilneniu lokálnej kultúrnej identity a oživeniu historických priestorov. Okrem osvedčenej metódy oral history a štúdiu historických prameňov a literatúry, autorky svoje zdroje rozšírili aj vďaka spolupráci so Slovenským filmovým ústavom (SFU), štúdiom STVR Banskej Bystrice a Slovenským banským archívom (SBA). K autentickosti príbehu prispeli mnohé rozhovory s bývalými absolventmi a pedagógmi chemickej priemyselnej školy. Mnohí z nich si prišli inscenáciu pozrieť osobne, aby sa vrátili do svojich mladých študentských čias.

Absolvent strednej priemyselnej školy chemickej z roku 1967 Dušan Kordík reflektoval svoj zážitok s inscenáciou:

„*Veľmi si cením pripomenutie pôsobenia Jaroslava Heyrovského na priemyslovke (ktorá iná škola na Slovensku sa môže pochváliť, že na nej nejaký čas pôsobil neskorší nositeľ Nobelovej ceny?) a spomienku na Dr. Dezidera Rakšányho ako významného intelektuála, ktorého vládni komunisti vyhnali z politiky a iní, lokálni komunisti ho ukryli na chemickej priemyslovke. Som jeho žiakom, on bol na začiatku mojej medzinárod-*

nej kariéry (môj výborný vzor a učiteľ ruštiny, angličtiny a iniciátor neskoršie zvládnutej francúzštiny), kedy som práve u neho spozoroval, že znalosť jazykov je kľúčom k takejto ceste.“

Monopol vznikol ako súčasť projektu Umenie pre školy v rámci výzvy Fondu na podporu umenia a spolu s prednáškou o divadle ukazuje mladým ľuďom spôsob, ako sa dá tvoriť a zažiť divadlo aj v regióne a na miestach, kde by ste ho nečakali.

MD: „*Predstavenie hráme aj pre školy a boli sme prekvapení ako dobre si dokázali aj mladí diváci poradiť s komplikovaným dejom v paralelných líniiach. Napriek tomu, že nemohli rozumieť všetkým dobovým reáliám, dokázali nasať atmosféru doby a precítiť spolu s postavami ich osudy. Reflexiu študentov sme získali pomocou dotazníkov a mali sme obrovskú radosť, keď sme pri poslednej otázke, či by chceli vidieť predstavenie ešte raz našli veľkými písmenami a výkričníkmi ovenčené odkazy ako: Jasné! Určite! Ešte veľakrát! Tomu verte!*“

Spoluorganizátorom projektu Monopol je Spojená škola Samuela Mikovíniho, v ktorej priestoroch sa inscenácia odohráva. Spolupráca nadobudla aj praktický rozmer v rámci zaangažovania študentov Školy umeleckého priemyslu do tvorby scénografie, kostýmov, ale aj grafického dizajnu, návrhu plagátu, či originálnych tapiet, ktoré zdobia priestory v niekoľkých herných lokáciách. Študenti v rôznych odboroch pracovali na zadaniach pod vedením svojich pedagógov a zapojenie toľkých odhodlaných ľudí dodalo tvorbe a výslednému tvaru nový rozmer.

Scénografickú supervíziu držal scénograf Tom Ciller, ktorého špecifická poetika zjednotila celkové výtvarné poňatie inscenácie. Za realizáciou stojí aj Henrich Žucha, scénograf a spoluzakladateľ Vlnoplochy. Budovanie 13. herných lokácií si vyžadovalo náročnú realizáciu a premyslené technické riešenie. Scénografia je kombináciou recyklovaných a reštaurovaných objektov, pričom mnohé z materiálov boli nájdené priamo v priestoroch školy, v ktorej sa inscenácia odohráva. Tento prístup podporuje udržateľnosť a zároveň dodáva priestoru autentickosť. Henrich Žucha stojí aj za audiovizuálnymi

inštaláciami, ktoré využívajú sofistikovaný systém opravených dobových rádií a televízorov. Vizualný a zvukový zážitok tak vytvára atmosféru, ktorá divákov prenáša do minulých dekád.

Príprava scenára a produkcie inscenácie trvala rok a pol, samotný skúšobný proces sa však odhral v krátkom čase troch intenzívnych týždňov. 22 hercov a hudobníkov niekedy aj 14 hodín denne obetavo pracovalo na nastudovaní viac ako 200 samostatných scén, ktoré dohromady vytvorilo sieť paralelných svetov tvoriacich akýsi mikrokosmos projektu Monopol. Herecký tím pozostáva z pôvodných členov divadla Kosmopol: Štefan Martinovič, Monika Haasová, Peter Kadlečík, Andrej Šoltés, Gertrud Mária Prikler, Markéte Mede, Ján Kružliak ml, Martin Grman, Ludmila Klimková, Henrich Žucha, Igor Kuhn a Samuel Novakovský. Nové herecké posily Janu Wernerovú, Petra Kocíša, Vladu Zboroňa a Miroslava Beňuša prizval inscenačný tím z rôznych divadelných zoskupení naprieč Slovenskom. V inscenácii účinkujú aj študenti umeleckých škôl z Bratislavy a Banskej Bystrice: Anna Suráková, Alexandra Sokolová, Ivan Králik, Michal Tomala, Nikolas Šenšel a Alžbeta Mudroňová. Autor hudby Ján Kružliak ml. spolu s klaviristom Martinom Jánošíkom zachytili meniacu sa dobu v originálnych hudobných predeloch. Obaja aj s gitaristom Igorom Kuhnom tvorili aj živú kapelu v lokácii hotela Grand, v ktorej sa hudba stáva samostatnou atmosférotvornou vrstvou. Pod hudobnú spoluprácu sa podpísala aj Nina Rosa, ktorej originálna skladba rytmizuje vnútorný mechanizmus inscenácie.

V septembri odohral projekt Monopol 10 predstavení. Ďalšie má naplánované na jarnú a letnú sezónu v roku 2025.

Z verejných zdrojov podporil a hlavným partnerom projektu je Fond na podporu umenia. Partnerom projektu je Nadácia Tatra banky. Projekt vznikol vďaka finančnej podpore BBSK. Organizátorom je OZ Vlnoplocha. Spoluorganizátorom podujatia je Spojená škola Samuela Mikovíniho v Banskej Štiavnici.

Zdroj: Mila Dromovich a Klára Jakubová

OZ Vlnoplocha

Štiavnická vínná špacírka 2024

Vinári z blízkeho aj vzdialenejšieho okolia aj malebné zákutia nášho historického mesta sa už pripravujú na Štiavnickú vínnu špacírku, ktorá sa tento rok uskutoční v dňoch 8.-9. novembra.

Tento dvojdňový festival vína a kultúry priláka návštevníkov nielen z blízkeho okolia, ale aj zo vzdialenejších kútov Slovenska. Štiavnická vínná špacírka je stretnutie vinárov a nadšencov dobrého vína. Už od roku 2014 sa tu spája úžasné dobrodružstvo výroby vína s jedinečným prostredím centra Banskej Štiavnice. Štiavnická vínná špacírka je vyhľadávanou akciou, ktorá oslavuje tradičné slovenské vína, miestnych vinárov a bohatú kultúrnu scéneriu regiónu. Počas festivalu budú mať návštevníci príležitosť ochutnať výber najlepších vín z okolia štiavnických vrchov, ale tiež z Tokaja, Strekova, či Požitavia.

Dobрым zvykom Štiavnickej vínnej špacírky je kvalita ponúkaných vín. Preto je stále udržiavaný limitovaný počet vinárstiev a taktiež limitovaný počet návštevníkov. Odmenou Vám bude príjemná atmosféra počas celého festivalu.

Ku Špacírke neodmysliteľne patrí program „Cesta za vinárom“ a kvalitná gastronómia. Prvý deň podujatia, **piatok 8.11.**, sa vycestuje na návštevu vinárstva Frtus wine-

Degustácia regionálnych vín FOTO ARCHÍV OOCR REGIÓN BŠ

ry v obci Rybník. Toto vinárstvo sa už viac rokov radí medzi popredné slovenské vinárstva. Vinári Vás prevedú svojim novým moderným priestorom, predstavia technologické postupy spracovania hrozna a zoberú Vás do svojej pivnice, kde vína vyzrievajú v drevených sudoch aj niekoľko rokov. V degustačnej miestnosti bude pripravená ochutnávka niekoľkých druhov vín spolu s chutnou večerou.

Počas soboty 9.11. od 12.00 do 20.00 h sa uskutoční tradičná hlavná vínná špacírka v centre Banskej Štiavnice.

Sobotňajšia Špacírka je jedinečná nie len výborným lokálnym vínom, ale aj nezvyklými priestormi v ktorých sa víno koštuje: v starých bankských štôľňach, malých štiav-

nických dvorčekoch a inak pre verejnosť uzatvorených priestoroch. Na viacerých zastávkach nájdete aj gastronomickú ponuku. Počas dňa bude náladu spríjemňovať už tradične fantastický BDHS – Blikajúci Dychový Hudobný Systém.

Štiavnická vínná špacírka sa v priebehu rokov stala jedným z najobľúbenejších vínných podujatí na Slovensku. 555 vstupeniek sa predáva výlučne cez internet.

Online predaj vstupeniek spúšťame na stránke stiavincavino.sk 16.10.2024 o 18:00 h. Po vypredaní lístkov cez predpredaj nebude možné vstupenky získať na mieste.

„Veríme, že Štiavnická vínná špacírka bude aj tento rok nezabudnuteľným zážitkom, pre mnohých z Vás.“

OOCR Región Banská Štiavnica

INZERCIA

oznamy,
spomienky

Spomienka

Dňa **28.9.2024** sme si pripomenuli 20. výročie smrti **Ludovíta Bernátha** z B. Štiavnice. Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

Smútiaca rod. Štrbová a Bernáthová

Oznam

Kancelária SZTP oznamuje širokej verejnosti, že hľadá vhodného kandidáta na obsadenie funkcie predsedu ZO SZTP. Funkcia nie je honorovaná.

Predpoklady pre výkon funkcie:

- organizačné schopnosti,
- komunikačné schopnosti,
- základné ovládanie práce s PC
- ochota urobiť niečo užitočné pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím

Uchádzači sa môžu hlásiť mailom na adrese mestykov@oznam.sk alebo telefonicky na čísle:

0915 896 586

Eva Šestáková
Podpredseda ZO SZTP

Pozvánka

Slovenský zväz telesne postihnutých ZO a OC v Banskej Štiavnici Vás týmto pozýva na **slávnostné posedenie s jubilantami** za rok 2024. Dňa: **28.10.2024 (pondelok) o 14.00 h.**

Miesto konania: Pizzeria Svätá Barbora u Petra Erneka, Banská Štiavnica. Tešíme sa na Vašu účasť!

Podpredsedníčka ZO a predsedníčka OC
Eva Šestáková

Oznam

Upozorňujeme našich prispievateľov, že príjem príspevkov a inzercie do každého čísla ŠN je vždy v nepárny pondelok **do 9.00 hod.** Ďakujeme za porozumenie!

red.

AKADEMICI V BANSKEJ ŠTIAVNICI 2024

11. októbra

v priestore pred radnicou
a pri súsoší Immaculaty

17:00 hod.
slávnosť venovaná založeniu Baníckej akadémie

18:00 hod.
položenie venčekov

18:30 hod.
slávnosti vo vestibuloch alma mater

SENIORSKÉ TALENTÁRIUM

Vážení seniori, tvorcovia, diváci

Srdečne Vás pozývame na 15. ročník celoslovenskej nesúťažnej prehliadky neprofesionálneho umenia

25. 10. 2024 10.00 – 16.00

Kultúrne centrum, Banská Štiavnica

Podujatie sa koná pod záštitou primátorky Mesta Banská Štiavnica

viac info 0914 275 488
banskastiavnica@osvetaziar.sk
www.osvetaziar.sk

Utorok, 22. 10. 2024, o 16.30 h
Zážitkový workshop:

VÝROBA VLASTNÉHO TAJNÉHO DENNÍKA, ČI ZÁPISNÍKA

Nemaj denník, či vlastný zápisník, si asi nevie nikto predstaviť. Na našom workshope si viete urobiť svoj originálny, handmade a k tomu si ho ozdobiť podľa vlastných predstáv. Workshop je vhodný pre deti a aj dospelých. Psychický oddych, zábava a dobrý pocit zaručené.

Cena workshopu: 10 €/1 osoba (doprovod k dietaťu zdarma). Maximálny počet osôb je 12. Na workshop je potrebné sa vopred prihlásiť do 18.10.2024, z dôvodu obmedzeného počtu miest.

Kontakt: hanolina.o@gmail.com, 0914/145503.

Po letnej prestávke opäť otvára svoje brány: Materské centrum

Otváracie hodiny:

Pondelok: 8.00 – 12.00: knižnica, 12.30 – 15.00: otvorené MC
Utorok: 8.00 – 15.00: otvorené MC, po 16.00: aktivity, semináre, workshopy
Streda: 8.00 – 12.00: knižnica, po 12.30: čitateľský klub (pre deti ZŠ)
Štvrtok: 8.00 – 15.00: otvorené MC, po 16.00: aktivity, semináre, workshopy
Piatok: 8.00 – 15.00: otvorené MC

Materské centrum slúži na podporu rodín, ako bezpečné miesto pre stretávanie sa rodičov s deťmi, či budúcich mamičiek. Služi na oddych, socializáciu a zmysluplné trávenie času s deťmi. Cieľom je znížiť izolovanosť, budovať u detí prvé sociálne vzťahy, zmiernovať strach z kolektívu. Vďaka kurzom, prednáškam, aktivitám a seminárom, ktoré v našom materskom centre pribiehajú, majú mamičky možnosť naučiť sa niečo nové, fyzicky a psychicky si oddýchnuť od každodenných povinností, načerpať energiu a nové poznatky či zručnosti.

Výpožičný režim

v mestskej knižnici:

po, ut, st, pi: 8.00 h -11.30 h
12.00 h -17.00 h,
št: nestránkový deň

pobočka sídl. Drieňová:

po a st: 8.00 h – 12.00 h
Kontakt: 045/3214461
Bližšie info sa dozviete na web stránke mesta Banská Štiavnica, prípadne na tel. č.: 045/6949658.

5. ročník Banskoštiavnického trail maratónu

Na našu najväčšiu radosť sa v sobotu 21. septembra 2024 konal Banskoštiavnický Trail Maratón už po piatykrát.

Organizátori tohto podujatia a súčasne sú úzko spätí so študentskými tradíciami Štiavnice a tradíciami bývalej Baníckej Akadémie. Túto krásnu oblasť sme spoznali už počas študentských čias, kedy sme sem chodievali na výlety.

Pred pár rokmi som dostal nápad, aby si bývalí študenti - športovci, ktorých spájajú študentské tradície, prišli zasúťažiť do Banskej Štiavnice. V roku 2018 som oslovil vedenie mesta s touto myšlienkou, ktorej boli otvorení a vďaka nim sa nám v roku 2019 podarilo zorganizovať prvý maratónsky beh s 50 bežcami. Vďaka nadšeniu bežcov a obrovskej a láskavej podpore mesta sa nám podujatie podarilo zachovať aj po náročnom období pandémie Covid-19. Na poslednom ročníku maratónu, ktorý sa konal 21. septembra 2024, sa zúčastnilo 100 pretekárov. Pretekalo sa vo viacerých kategóriách – bežal sa maratón 42 km, polmaratón 21 km

Elek Kiss a zástupca primátorky mesta Peter Ernek FOTO ARCHÍV AUTORA

a 10,5 km v samostatných kategóriách pre mužov a ženy. Bežalo sa aj individuálne, aj štafetovo, behom či turisticky. Cieľom podujatia je okrem propagácie zdravého životného štýlu a športu, tiež podporiť dobrých slovensko-maďarských vzťahov. Spolu s patrónom súťaže prof. Dr. Zoltánom Siménfalvim, dekanom Fakulty strojnictva a informatiky Univerzity v Miškovci by sme chceli osloviť aj bežcov z nemeckých, rakúskych a českých uni-

verzít. Touto cestou by som chcel spolu s mojím organizačným tímom poďakovať vedeniu mesta, že nám svojou láskavou a milou podporou dali priestor na realizáciu našich snov.

Radi prídem aj budúci rok a stretnem sa pri behu či túre. Zostaňte zdraví a v pohybe. Ďakujem veľmi pekne za všetko, krásna Banská Štiavnica! Zdar Boh! Jó szerencsét!

Kiss István Elek

Úspechy štiavnických atlétov

Majstrovstvá Stredoslovenského atletického zväzu (SsAZ), prebehli na národnom atletickom štadióne v B. Bystrici 29.9.2024.

Kategórie najmladšieho žiactva, ročníky 2013 a mladší žiaci, ročníky 2011 a 2012.

Bezmála 500 pretekárov celú nedeľu bojovali za veterného počasia. Banskú Štiavnicu a náš klub Atléti BS, reprezentovalo 17. pretekárov.

Kompletné výsledky nájdete na:
<https://statistika.atletika.sk/vysledky/76309/1310>

Nechceme zahľocovať časmi a pod., ako vraví tréner Petro: „čas ti vziať môžu, ale medailu už nie“.

Vypichneme najlepšie výsledky ŠK Atléti BS:

Kriketka ml.žiaci: 1. miesto: Viktor Bartoš- os. rekord, 3. miesto: Roman Vydra Slovík os. rekord, Samuel Šlenker- os. rekord.

Kriketka najml. žiaci: 1. miesto: Samko Truska os. rekord

ML. žiačky Martinka Pavlendová 3. miesto na 1500m.

No a najviac ma prekvapila Emka Bačíkova v skoku do diaľky ml. žiačok, kde v konkurencii 53. pretekárov skočila osobák o 37cm (457cm) a získala striebro. Eli Bačíková vyrovnaný os. rekord 417cm.

Michaela Šušková, postup do finále ml. žiačok a jediná najmladšia, nar. R. 2012, skončila v os. rekordom 8,54s na 8. mieste.

Na 150m skvele Margaréta Halátová 21,01s a ostatné pekné osobáky... No čo dodať /sršne/ ako nás podľa oblečenia volajú sa nestratili a ukázali, že cez letné prázdniny sme na našom atletickom štadióne urobili kus dobrej roboty.

Ďakujem Mestu Banská Štiavnica za finančnú podporu z rozpočtu Mesta, ďakujem rodičom, za pomoc pri pretekoch a ďakujem všetkým pretekárom za parádnu reprezentáciu.

Róbert Petro

Predseda a tréner ŠK Atléti BS

INFORMATÓRIUM MESTSKEJ KULTÚRY

Piatok 11.10. o 18:30 h
Štvrtok 17.10. o 18:30 h

Substancia

Horor, sci-fi, 140 min., USA, VB, Francúzsko, P:18, vstupné:6€. Kto nikdy nespával o lepšej verzii seba samého? Starnúca hviezda televíznych obrazoviek Elisabeth Sparkle dostáva možnosť vyskúšať záračnú substanciu, vďaka ktorej môže byť mladšia, krajšia a dokonalejšia. Má to ale jeden háčik, musí sa deliť o čas. Jeden týždeň pre ňu, jeden pre jej nové ja, Sue.

Sobota 12.10. o 18:30 h
Piatok 18.10. o 18:30 h

Výnimočný stav

Komédia, 111 min., P:12, ČR, vstupné:6€. Rozhlasový spravodajca Karol prilietá na otcu z Blízkeho Východu do Prahy. Má podozrenie, že ho jeho priateľka Marta podvádzá s mladým kolegom z redakcie. Krátko po príchode do bytu však zistí, že v Kamburii vypukla revolúcia. Lety späť sú zrušené. Povinnosti reportéra donúti Karla k mystifikačným reportážam, v ktorých arabskú revolúciu „simuluje“ pomocou kuchynských spotrebičov.

Nedeľa 13.10. o 16:00 h
Medvedík panda v Afrike

Animovaný, dobrodružný, 89 min., P, vstupné:6€. Kdesi v Číne si spolu užívajú život pandie medveďa Pang a jeho kamarátka, dračica Jielong. Lenže Jielong je vzácny druh draka, ktorého chce mať každý zloduch doma v kľietke a chváliť sa ním. Jedného dňa Jielong unesú pašeráci do Afriky.

Nedeľa 13.10. o 18:30 h
Megalopolis

Sci-fi, dráma, 133 min., USA, P:15, vstupné:6€. Megalopolis je rímsky hrdinský epos odohrávajúc sa v imaginárnej Amerike budúcnosti. Mesto Nový Rím musí prejsť transformáciou, čo vyvolá konflikt medzi Cesarem Catilinom, geniálnym architektom, ktorý sa snaží o prechod k utopickému, idealistickému budúcnosti, a jeho protivníkom, starostom Franklynom Cicerom, ktorý zostáva verný doterajšiemu status quo, v ktorom vládne chamtivosť, vlastné záujmy a stranická vojna. Medzi nimi sa ocitne sociálne založená Julia Cicero, starostova dcéra, ktorej láska k Cesarovi naruší jej lojalitu a vedie ju k objaveniu toho, čo si podľa nej ľudstvo skutočne zaslúži.

Utorok 15.10. o 18:30 h
Dahomey

Dokumentárny, 68 min., Francúzsko, Benin, P:15, vstupné:6€. November 2021. 26 kráľovských pokladov z Kráľovstva Dahomey sa chystá opustiť Paríž a vrátiť sa do krajiny svojho pôvodu, dnešného Benínu. Spolu s tisíckami ďalších artefaktov ich v roku 1892 ukradli francúzske koloniálne vojská. Aký postoj však zaujať k návratu predkov do krajiny, ktorá sa v ich neprítomnosti musela pohnúť vpred?

Lístky na jesenné podujatia už v predaji

Počas jesene ponúka oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie spektrum podujatí pre každého, kto má rád dobré umenie.

Primáš Cigánskych diablov Štefan Banyák oslavuje štyridsiatku a spolu s kapelou sa ju rozhodol osláviť netradične – veľkým turné po celom Slovensku. Už v sobotu 12.10. 2024 sa tak kapela spolu s hosťami predstaví aj v Banskej Štiavnici a prinesie skutočný bašavel, plný energickej hudby a fantastických hudobných výkonov. Keďže „Diabli“ v našom meste nevystupovali pomerne dlhú dobu, tento koncert určite poteší všetkých fanúšikov temperamentnej hudby a virtuozity.

Uvedenie predstavenia Klimaktérium sa v našom meste stretlo so skvelou odozvou prevažne dámskeho publika. Raz darmo, predstavenie vtipnou formou a s nadsázkou reflektovalo obdobie, ktorým si prejde každá žena. Preto nás teší, že publiku môžeme priniesť aj pokračovanie tejto komédie s názvom Klimaktérium 2 alebo ošial' menopauzy. Poľská autorka Elžbiete Jodłowska nadväzuje na úspech svojho prvého predstavenia. Pokračovanie vzniklo na výslovnú žiadosť publika, ktoré chcelo poznať ďalšie osudy svojich obľúbených hrdiniek – už nie najmladších, ale stále dostatočne mladých na to, aby sa nebra-

li príliš vážne. Aby aj tie najťažšie okamihy vlastného osudu zdolali s úsmevným nadhľadom. Aby si svoj život spestrili humorom a okorenili vtipnými bonmotmi. Aj tentoraz môžete v predstavení očakávať známe tváre, v rôznych alternáciách vystupujú Zuzana Tlučková / Dagmar Sanitrová ako Pamela, Gizela Oňová / Ludmila Lukačiková ako Žofia, Katarína Brychtová / Daniela Kufelová ako Jana a Zuzana Vačková / Jeanette Švoňavská ako Marika. Predstavenie sa koná 19.10. 2024 v Kultúrnom centre.

Do Európy sa po šiestich rokoch vracia americký hudobník LeBurn Maddox a neobíde ani naše mesto. Gitarista, ktorý v minulosti spolupracoval s menami ako Chaka Khan, Patti La Belle, Lionel Ritchie, Mr Bill Withers, Kool & the Gang, Mother's Finest, Gil Scott Heron, Cameo, LTD, Rose Royce, Tavares, Chic, predvedie strhujúcu šou plnú jazzových a bluesových groovov. Nechajte si preto ujsť skvelý koncert, ktorý pripravujeme 3.11. 2024.

Radi by sme zároveň upozornili, že predajú sú už aj lístky na novembrové predstavenie Sobášny list, v ktorom sa predstavia Martin Mňahončák, David Hartl, Soňa Norisová a Dominika Žiaranová.

Lístky na podujatia nájdete na www.banskastiavnica.sk/kultura, Ticketlive.sk a v Informačnom centre na Námestí sv. Trojice.

Rastislav Marko, odd. KŠaMK

Sme svetoví

Veľakrát o tom ani nevieme.

Niekedy stačí tak málo, aby sa z človeka stala známa persóna. Talent. Mať ho a vedieť s ním jemne zaobchádzať, nespýšniť, byť vytrvalým. Svetovým človeka nerobí len talent, ale aj chuť podeliť sa o svoje bohatstvo s ľuďmi okolo seba. Jedným z takýchto diamantov nielen na slovenskej hudobnej scéne je aj slovenská skupina Lash and Grey. Dvojica mladých krásne nadaných ľudí vystúpila v Kultúrnom centre v sobotu 5.10. v podvečerných hodinách. Zahviezdila

na rôznych festivaloch na Slovensku aj v zahraničí, získala mnoho ocenení za jednotlivé single aj hudobné albumy. Dvojicu v profesionálnom, ale j súkromnom živote vytvára éterická Kristína Mihaľová a mimoriadne nadaný gitarista Jakub Šedivý. Koncert bol zmesou ich jazzových skladieb s veľmi dobrým pocitovým zvukom. Mne osobne pripomínal jej hlas aj hudba jemný odtieň Amy Winehouse. Prijemné, syté prekvapenie v Banskej Štiavnici.

Zuzka Patkošová
Odd.KŠaMK

Streda 16.10. o 18:30 h
Nedeľa 20.10. o 18:30 h

Lee: Fotografka v prvej línii

Dráma, životopisný, 116min., P:15, vstupné:6€. Film rozpráva príbeh fotografky a modelky Elizabeth Lee Miller, ktorá sa počas druhej svetovej vojny stala uznávanou vojnovou spravodajkyňou časopisu Vogue. Po úspešnej kariére modelky a módnej ikony sa Lee Miller počas 2. svetovej vojny vydá pracovať ako neobjavená vojnová fotografka. Pre Vogue dokumentuje hrôzy vojny, od vojakov na fronte až po hrôzy koncentračných táborov.

Sobota 19.10. o 18:30 h
Iný človek

Triler, 112 min., P:15, USA, vstupné:6€. Edward je živoriaci herec, ktorému k príležitostným rolám pomáha predovšetkým jeho vážnou chorobou znetvorená tvár. Už dávno si zvykol, že ho väčšina ľudí považuje za monštrum, no napriek tomu je rád, že existujú ľudia, ktorým záleží viac na jeho charaktere, než na jeho vzhľade. Život sa mu radikálne zmení, keď sa rozhodne podstúpiť experimentálny chirurgický zákrok, ktorý sľubuje, že sa stane „iným človekom“.

Nedeľa 20.10. o 16:00 h
Bambi: Príbeh zo života v lese

Rodinný, 78 min., Francúzsko, P, vstupné:6€. Príbeh Bambiho zachytáva prvé roky života jeleňa a skúšky, ktorým musí čeliť v lese... Tento iniciálny príbeh, hymnus na prírodu, nás učí, že si musíme vždy zachovať nádej.

Utorok 22.10. o 18:30 h
EOS: Mladý Picasso

Dokument, 91 min., P:12, vstupné:6€. Pablo Picasso je jedným z najväčších umelcov všetkých čias. Mnoho filmov sa zameriava na jeho neskoršie roky – jeho umenie, milostný život aj široký okruh jeho priateľov. Ako to ale celé začalo? Aké dôvody viedli k Picassovmu vzostupu? Kľúčovú úlohu hrali tri mestá – Málaga, Barcelona a Paríž. Film všetkých postupne navštívi a preskúma ich vplyv na Picassa a jeho rané umelcké diela. Podrobne sa zameriava na dve obdobia umelcovej tvorby – modrej a ružovej. Film vás tak zavedie až do roku 1907 na vytvorenie obrazu Avignonskej slečny, ktorý predstavuje kľúčový mílnik histórie výtvarného umenia.

Štvrtok 24.10. o 18:30 h
Venom:

Posledný tanec

Triler, sci-fi, akcia, 100 min., P:15+, vstupné:6€. V poslednej časti epicko-akčnej jazdy sa vracia Tom Hardy ako antihrdina, ktorý spolunažíva v jednom tele s mimozemským symbiontom. Tentokrát je však v stávke naozaj veľa – na Zem sa rúti krivlačná armáda z jeho domovskej planéty a zdá sa, že jediný, kto môže ochrániť celé ľudstvo.

bludný kruh

očistím si
telo
dušu
potom ťa vyhladáam
niečo mám
ty si adresát
vráť
mi čas
z nás

zmrzlinu
rozhovor v súši
kľukatú cestu
odpoveď presnú

očisti si
telo
dušu
potom ma vyhládaj
niečo maj
ja som adresát
vráť
si
čas
z nás

Daniela Sokolovičová

Oznámenie

o prerušení distribúcie elektriny
Oznamujeme Vám, že bude prerušená distribúcia elektriny z dôvodu odstraňovania porúch na zariadeniach distribučnej sústavy spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s.. Bez el. energie budú v B. Štiavnici:

- **14.10.** v čase od 7.00 – 17.30 h na ul.: Dolná, Kammerhofská, Mládežnícka, Remeselnícka, Robotnícka, Športová, Zvonová,
- **15.10.** v čase od 7.30 – 15.30 h na ul.: B.S.Timravy, J.Jesenského, J.G.Tajovského, J.Škultétyho, Požiarnická, Školská, Š.Moyzesa,
- **16.10.** v čase od 7.30 – 15.30 h na ul.: Antolská,
- **21.10.** v čase od 7.30 – 15.30 h na ul.: Bratská, Učiteľská,
- **25.10.** v čase od 7.00 – 17.30 h na ul.: Belianska, Belianske jazero, Ď.Langsfelda, J.M.Hurbana, M.M.Hodžu, Osadná, Pustá, v časti Banky na ul.: Hadová, Hlavná, Horná, Majer, Na jazero, Vyhnianska,
- **28.-30.10.** v čase od 7.00 – 18.00 h na ul.: Brezová, Na Mária šachtu, Obrancov mieru, Rakytová.

Ďakujeme za porozumenie!
Daniel Hropko, riaditeľ sekcie Dispečingy SSD, a.s.

Amplión zblížoval divákov a umelcov

V Banskej Štiavnici sa cez víkend 20. – 22. septembra 2024 uskutočnil 9. ročník medzinárodného Festivalu AMPLIÓN – Nový kabaret & pouličné umenie.

Krásne slnečné počasie prilákalo do Banskej Štiavnice množstvo návštevníkov, ktorí si mohli vybrať z 20 programov na 11 scénach svoj jedinečný kultúrny zážitok. Až tretina umeleckých produkcií bola slovenskou premiérou! Na otvorení v piatok popoludní publikum prilákali krátke ukážky pozvaných umelcov. Najprv upútali maďarskí žongléri, potom sa na pódiu na Námestí Sv. Trojice predviedli španielski stepujúci tanečníci a česká kapela Tygroo predviedla originálnu verziu hymny festivalu. Organizátori, slovenskí umelci i diváci sa symbolicky prihlásili ku Kultúrnemu štrajku a so spojenými rukami otvorili festival sloganom Zblížovať je umenie!

Nasledoval sprievod zúčastnených na prvé predstavenie do záhrady Skautského domu. Interaktívny pouličný cirkus dvoch akrobatov a žonglérov All in Two rozveselil najmä deti a ich rodičov. Po ňom sa v Art Cafe uskutočnila prvá diskusná ART Putika so sociálnym antropológom a spisovateľom Jurajom Buzalkom, autorom knihy Postsediaci. Na ňu nadväzovala v industry pube Pražovňa novinka festivalu – bizarný politický kvíz v podaní tvorcov populárneho podcastu Denníka Sme – Piatoček. Piatkový večer patril aj pražskému divadlu Geisslers Hofcomedianen, ktorý v Kultúrnom centre uviedol erotickú lechtíhru V borůvčí. A na dynamickom koncerte pražskej kapely Tygroo v Kocke si diváci zatancovali takmer až do polnoci.

Festival kabaretného divadla, pouličného a spoločensko-angažovaného umenia Amplión začal v sobotu šiestym ročníkom česko-slovenskej súťaže kabaretných skečov Sketch up. V Kocke sa predstavil Mochi z Banskej Štiavnice a Tomáš & Markéta z Krnova, ktorí vystúpili v sobotu popoludní (s Milanom Bátorom) aj na Počúvadlianskom jazere. Najúspešnejšou bola skupina mladých divadelníkov TyMyJán z Bratislavy, ktorá za svoj nápaditý a vtipný skeč získala od poroty cenu Amplion Argentum a opciu na vlastný celovečerný program na 10. ročníku Ampliónu v roku 2025. Popoludní uviedlo v Kultúrnom centre slovenské

Slávny komik Ennio Marchetto (ITA) FOTO MICHAL SVÍTOK

Divadlo Falangir, vlnajší víťaz súťaže Sketch up, úspešnú re-generačnú výpoveď o vyhorení Stmieva sa. Po nej sa na asfaltovej ploche SOŠSL pod Drieňovou uskutočnila slovenská premiéra medzinárodnej pouličnej show Circus Caravana konzorcium Icebrea-king V4+UA na tému zblížovania medzi miestnymi obyvateľmi a ukrajinskými odídencami. Účasť bola bez rozdielu veku a pohlavia vysoká a reakcie publika veľmi spontánne a prajné. Veľký záujem bol aj o druhú diskusnú ART Putiku v Art Cafe s lektorom kritického myslenia a spisovateľom Jánom Markošom, autorom knihy Bližšie k sebe. Po nej v zaplnenej Kocke po prvýkrát na Slovensku predviedol svoje umenie španielsky tím stepujúcich tanečníkov Sabor-Life in Rhythm s temperamentným, hudobno-tanečným kabaretom Chuť života je v rytme, ktorý v závere búrlivo roztľieskal a roztancoval aj divákov. Za mesačného svitu si návštevníci intímne užívali hudobnú atmosféru 20. – 50. rokov minulého storočia aj vo večernej záhrade nad Art Cafe, kde hralo a spievalo dámske jazzové Paper Moon Trio z Bratislavy. Headlinerom festivalu bol svetovo slávny komik Ennio Marchetto z Talianska, ktorý vo svojej dynamickej kabaretnej one-man show Living Paper Cartoon fantasticky oživil a parodoval svetové spevácke celebrity. Takmer plná sála Kultúrneho centra mu v sobotu večer zaslúžene aplaudovala v standing ovation. Neskoro večer sa na rómskej a balkánskej ľudovej hudbe v úpravách pražskej kapely Der Šenster Gob intenzívne zabávala a zblížovala plná povala Art Cafe. Česká kapela ne-stratila energiu ani po polnoci, keď si spontánne zadžemovala spolu s trojicou slovenských speváčok z Paper Moon Tria a španielskymi stepovými

sólismi za nadšených ovácií prítomných účastníkov. Práve tam a vtedy sa prejavila synergia umenia, ľudskosti a prirodzene sa naplnil leitmotív festivalu: Zblížovať je umenie!

Festival pokračoval v nedeľu dopoludnia afterkoncertom Paper Moon Tria na slnečnom Trotuári a na povale Art Cafe premiérou dokumentárneho filmu Šéf cirkusu ukrajinského WE: Media Theatre o osude bývalého principála cirkusu na východnej Ukrajine. Filmovú reflexiu okupácie doplnil Milan Bátor z Moravy piesňami Karla Kryla. Na poludnie organizátori vyhlásili laureátov ceny Amplion Argentum. V kategórii nový kabaret ju získali stepoví tanečníci skupiny Sabor-Life in Rhythm z Barcelony, cenou za spoločensko-angažované umenie bol ocenený kvíz Piatoček a špeciálnu cenu si odniesol Ennio Marchetto do Benátok. V kategórii pouličné umenie si ocenenie prevzala kapela Der Šenster Gob, ktorá na terase Art Cafe zahrála aj príjemný afterkoncert. Záver festivalu netradične patril umeleckým prednesom ad hoc skupiny recitátorov D'ďištanc dženerjšn, ktorí programom No close, no fun v sprievode swingovej hudby Paper Moon Trio zavŕšili tému zblížovania v krásnom prostredí záhradných terás Skautského domu. Ukončili ho známou vetou, sme s vami, buďte s nami – kultúra vás potrebuje! Festival z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, ktorý bol hlavným partnerom podujatia. Hlavnými mediálnymi partnermi boli Rádio Expres a Denník N. Deviaty Festival Amplión 2024 sa uskutočnil aj s finančnou podporou Európskej únie, Banskobystrického samosprávneho kraja, Fondu LITA a vďaka Zuzke s Peťom z Košíc.

Ján Fakla

Majstrami Európy

v športovom cheerleadingu!

Z ICU Majstrovstiev Európy 2024 v športovom cheerleadingu nesie národný reprezentatívny tím Slovak Cheer Team domov na Slovensko zlato.

Slovak Cheer Team uspel v konkurencii 7 súťažných vystúpení svojej kategórie a športovci sa zaslúžene postavili na najvyšší stupienok pódia. Suverénne s takmer 10 bodovým náskokom pred druhým miestom. So slzami v očiach hrdo spievali slovenskú hymnu, ktorá znela vo viac ako storočnej histórii svetového cheerleadingu po prvýkrát. V slovenskom tíme je aj mladá, talentovaná banskoštiavničanka Tatiana Chovanová, je členkou okrem SCÚ aj SAFKST, 25.5.2024 bola 3. na Majstrovstvách SR vo fitness deti v kategórii dievčat do 15 rokov, ktoré sa konali v Levoči. Dôsledná príprava tréneriek, tvrdé tréningy, maximálne nadšenie športovcov a tímová spolupráca organizačného tímu smerovali k jedinému cieľu - doniesť z majstrovstiev medaily.

„Ešte pred súťažným dňom všetci okoloídúci zaujato sledovali prípravy našich doposiaľ nie veľmi známych reprezentantov v súťažnom areáli“, hovorí manažérka reprezentačného tímu Andrea Paňko a pokračuje, „Prekvapili sme nielen porotu, ale celý európsky cheerleading. Nikto to nečakal, a obrovský bodový náskok v hodnotení svedčí o tom, že trénerky Karin Černá a Anastasia Maksimova reprezentáciu vynikajúco pripravili.“

Slovak Cheer Team FOTO MINCRS.SK

Minister Dušan Keketi prijal cheerleaderský tím, ktorý získal titul na ME

Minister cestovného ruchu a športu Dušan Keketi slávnostne prijal slovenský cheerleaderský tím, ktorý na nedávnych majstrovstvách Európy vyhral titul v kategórii Team Cheer Coed Youth Level 3.

Minister osobne zablagožel dievčatám a trom chlapcom k ich mimoriadnemu úspechu a odovzdal im poďakovanie za vynikajúcu reprezentáciu Slovenska na medzinárodnej scéne.

Fakty o súťaži

Na ICU Majstrovstvách Európy 2024 v športovom cheerleadingu, ktoré sa uskutočnili v dňoch 28.-30.6.2024 v nórskom Oslofjord Convention Centre, súťažilo celkom 195 tímov z 23 krajín Európy. Celkovo sa súťaže zúčastnilo 3361 športovcov. Slo-

vak Cheer Team získal titul majstra v kategórii Team Cheer Coed Youth Level 3.

Čo je to cheerleading?

Cheerleading je športovým odvetvím, ktoré sa ako jedno z mála zaoberá aj podporou ďalších ostatných športových odvetví a úzko s nimi spolupracuje. A tak okrem vlastných súťaží, spolupracujú cheerleaders s rôznymi športovými klubmi a pomáhajú vytvárať atmosféru pri športových podujatiach, turnajoch a súťažiach (americký futbal, hokej, basketbal, florbal, volejbal a ďalšie).

Cheerleading je od roku 2021 olympijským športom a slovenský reprezentačný tím, ktorý predviedol svoje vystúpenie napr. aj na Olympijskom festivale 27.7.2024 na bratislavskej Kuchajde.

Andrea Paňko
manažérka Slovak Cheer Teamu

Futbal

V.liga - 10. kolo

FK Sitno Banská Štiavnica - ŠK Partizán Čierny Balog 1 - 1 (1:0, 0:1)

5.10.2024 - Banská Štiavnica

Dorast U19 s plným bodovým ziskom U17 s remízou

Chalani U19 odohrali na ihrisku súpera v Oravskej Jasenici 7.kolo a po výsledku 3:0 si do tabuľky pripisujú plný bodový zisk. O góly sa postarali A. Farkaš, O. Supuka a S. M. Kočtúch.

Chalani U17 zaznamenali na ihrisku toho istého súpera zisk jedného bodu po výsledku 1:1, za Sitno skóroval M. Dobák. Chalani, gratulujeme!

Výsledkový servis:

Počas predchádzajúceho víkendu mali tímy FK Sitno odohrať celkovo 5 súťažných zápasov.

Zápasy mladších a starších žiakov boli pre chorobu súpera preložené. Ostatné 3 zápasy a celkovo 9te súťažné kolá odohrali naše mužstvá na ihrisku súperov.

A-Mužstvo

A-mužstvo odcestovalo na zápas do Vinice. Po gólovej prestrelke 3:3 a dobrom výkone nášho mužstva sme dostali rozhodujúci gól, na ktorý sme v zápase už nezareagovali a tak sa zápas skončil s výsledkom 4:3. Za naše FK skórovali S. Prokaj, S. M. Kočtúch a P. Chovan.

U17 a U19

Mladší a starší dorastenci odcestovali odohrať svoje zápasy do Čadce. U17 zaznamenala výsledok 4:1, a U19 remízu 0:0.

Sitno, do toho!

Výsledkový servis:

II. liga, U 13, SSFZ, 10. kolo

FK Sitno BŠ - MFK Žarnovica 0:0

II. liga, U 15, SSFZ, 10. kolo

FK Sitno BŠ - MFK Žarnovica 1:2

Gól: T. Remiar

V. liga, skup. JUH, 10. kolo

FK Sitno BŠ - ŠK Partizán Č. Balog 1:1

Gól: P. Chovan

Kam na futbal?

12.10.

U19 - Detva, 10.00 h (vonku)

U17 - Detva, 12.15 h (vonku)

U15 - Brezno, 10:00 h (vonku)

U13 - Brezno, 11:45 h (vonku)

A- Mužstvo - Jednota Málinec, 14.30 h (vonku)

Bavíme sa futbalom!

Top Dance Cup 2024

4.kolo, Slovenský pohár - Top Dance Cup 2024 - SP LAT 21.9.2024

V dňoch 21. - 22. september 2024 v Športovej hala na Rosinskej ceste v Žiline konalo 4. kolo Slovenského poháru a bodovacie súťaže v štandardných a latinskoamerických tancoch. Súťaže Slovenského poháru Top Dance Cup 2024 sa zúčastnil spomedzi najlepších slovenských tanečných párov Štiavničan Chovan Michal a Nosáľová Barbora z Fáber Dance Team Slovakia, ktorí získali 3. miesto. Gratulujeme a Ďakuje-

me za skvelú reprezentáciu mesta! V tomto roku sa pár zúčastnil na Majstrovstvách Slovenska v latinskoamerických tancoch 2024, kde vo finále do 21 rokov obsadili 2. miesto.

Michal s tanečnou partnerkou Barbora sa najbližšie zúčastní 12.10. na Majstrovstvách Európy Under 21 Latin v Holandskom Rotterdame a 16.11. Majstrovstiev sveta Under 21 Lat v Lotyšskom Salaspilsu. Držme im palce!

Zdroj: Zvolenské tanečno-športové centrum

ŠN

FK Sitno BŠ

služby

- Staviame kamenné múry, klenby a iné, projektový návrh a cenová ponuka v cene! Tel.č.: 0902 147 715
- Tesárske, stolárske práce, tel.č.: 0902 147 715
- Drenáže okolo domu, drenážne systémy, odvlhčenie domu, tel.č.: 0902 147 715

Sociálna – Senior

prepravná služba Banská Štiavnica
Pre seniorov a návštevníkov
nemocnice. Pre seniorov a ZŤP.
Pre ZŤP na invalidnom vozíku
0948 460 700

Pracovná doba:

Pondelok – Piatok 6.30 – 17.00

AKCIA

na 3 opakovania
PLOŠNEJ INZERCIE
25% ZĽAVA

Nenechajte si zhrdzavieť vaše auto!
Služi Vám vaše auto, ale váš podvozok je
poškodený kráziou od posypu?
Kontroly a údržby podvozkov (i pred STK)
Výčistenie nečitateľného VIN čísla vozidla
Opravy a údržby motorových vozidiel.
Opravy skorodovaných častí zvaránim a
protikoróznym nástrekom - (gumoasfalt).
Zváročnícka výroba i z nerezu
Servisné a údržbárske práce
po dohovore aj iné služby...

ARTEAM BS 0903 391 035

Tepovanie Banská Štiavnica

Priamo u Vás doma...
Domácnosti, penzióny, hotely, kancelárie

0918 427 004

Tepovanie Sedačiek, stoličiek, koberecov a pod.
Čistenie kože, koženého nábytku
Impregnácia kože

Ošetrovanie
a rez stromov

Arboristika

Rez živých plotov, výsadba stromov, výrub stromov, štiepkovanie a odvoz drevnej hmoty

0904 842 323 www.citytrees.sk

L.N.Trade Pod Sitnom

registrovaný sociálny podnik

ponúka:

- stavebnú činnosť
- murárske práce

0911 772 771

DONÁŠKA
AŽ K VAŠIM
DVERÁM

- POTRAVINY •
- ALKO • NEALKO •
- CIGARETY •

OBJEDNÁVKY
NA TEL. Č.: 045/692 0150

PRÍJEM OBJEDNÁVOK:
PO – PI: 7:00 DO 19:00 HOD.
SO: 7:00 DO 14:00 HOD.
NE: 7:00 DO 12:00 HOD.

POPLATOK ZA DOVOZ V BŠ: 1,- €

Svätá
Barborka

ZĽAVOVÉ KUPÓNY NA PIZZU

Po predložení akciového kupónu máte u nás pizzu za 4,50€ !!!
Platí na konzum v pizzerii, aj na rozvoz (krabica +0,40€).
Akcia platí do konca októbra 2024, alebo do odvolania.

0918 887 775
0800 100 004

Reštaurácia a pizzeria Svätá Barborka, A. Kmeťa 2, Banská Štiavnica

VITA Zdravotnícke pomôcky

Predstavujeme vám novootvorenú predajňu
zdravotníckych pomôcok na Bratskej 17
v nemocnici na prízemí.
Vyberte si zo širokého sortimentu:

- zdravotníckych pomôcok
- plienok, vložiek a podložiek
- ortéz
- barlí
- invalidných vozíkov
- toaletných kresiel
- chodítk
- rehabilitačných pomôcok
- športových pomôcok
- tlakomerov, oxymetrov
a teplomerov
- odsávačiek
- kompresorových inhalátorov
- sortiment pre mamičky
a bábätká
- zdravotných ponožiek
- zdravotníckeho oblečenia
- zdravotných topánok
- výživových doplnkov
- silíc, éterických olejov
- 100% prírodných štiav
- bezpečkových potravín
- minerálnych liečivých vôd
- zdravotníckeho vybavenia

Tešíme sa na osobné stretnutie s vami,
avšak ak vám zdravie nedovoľuje nás navštíviť osobne,
radi vám zdravotnícku pomôcku zabezpečíme až k vašim dverám.

Objednať si môžete buď telefonicky, online správou
alebo emailom: 0910 299 906, vita@zpvita.sk, zpvita.sk

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

■ Dvojtyždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý druhý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 9:00
■ redaktor: Mgr. Michal Kríž ■ redakčná rada: Mgr. Nadežda Babiaková, Ing. Ivana Nikolajová, Mgr. Martin Ma-
charik, Mgr. Lukáš Pellegrini, JUDr. Gejza Volf ■ jazyková úprava: Katarína Kissová ■ sadzba a dizajn: Mgr. Má-
ria Sisková ■ adresa redakcie: Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofska 1, Banská Štiavnica,
tel.: 045 6949652, 0918 688 850, e-mail: michal.kriz@banskastiavnica.sk. Reg.č. SKP 27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTP
do dňa 6.4.1994 ■ vydavateľ: Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24 Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ evidenčné číslo: EV 4429/11
■ ISSN 1337-8023 ■ tlač: Nikara, Krupina ■ redakcia si vyhradzuje právo redakčného krátenia a úpravy rukopisov! Nevyžiadané rukopisy a fotografie
redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho pís-
omného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané. Obsah článkov nemusí byť vždy totožný s názorom redakcie.

© Redakcia Štiavnických novín

